

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

**Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра міжнародного обліку і аудиту**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

**05 Соціальні та поведінкові
науки**

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

051 Економіка

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ

Міжнародна економіка

Форма навчання: денна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

**«КОРПОРАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ОФШОРИЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО
БІЗНЕСУ»**

здобувача Жукотанського Тимура Олександровича

Науковий керівник: к.е.н., професорка Максименко А.В.

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувач кафедри: д.е.н., професорка Галенко О.М.

Київ 2024

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

**Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра міжнародного обліку і аудиту**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

**05 Соціальні та поведінкові
науки**

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

051 Економіка

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ

Міжнародна економіка

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної
групи (гарант)
Освітньо-професійної
програми

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Оксана Галенко

«_____» _____ 20__ р.

«_____» _____ 20__
_____ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

**здобувачу вищої освіти Жукотанському Тимуру Олександровичу
денної форми навчання**

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему «Корпоративні стратегії офшоризації міжнародного бізнесу»

Тему затверджено наказом ректора Університету від «07.12 2023 р. № 2230-см»

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах: нормативно-правові документи та законодавчі акти, щодо функціонування офшорних компаній в міжнародному бізнесі, наукові публікації та видання вітчизняних та зарубіжних авторів, статистичні та аналітичні дані вітчизняних та міжнародних організацій, інформація річних фінансових та статистичних звітів державних органів та незалежних експертних груп

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	Теоретичні основи функціонування офшорних компаній в міжнародному бізнесі
(назва розділу)	
Розділ 2	Імперативи трансформації глобального бізнес-офшорингу
(назва розділу)	
Об'єкт дослідження:	корпоративні стратегії офшоризації міжнародного бізнесу
Предмет дослідження:	корпоративні стратегії офшоризації міжнародного бізнесу та їх вплив на функціонування корпорацій у глобальному середовищі
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	уточнення корпоративних стратегій офшоризації міжнародного бізнесу з метою оптимізації оподаткування

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	
охарактеризувати офшорні компанії як складову світової фінансової архітектури	
уточнити структуру функціонування світового офшорного бізнесу	
розкрити механізми застосування офшорних зон для оптимізації оподаткування ТНК	
У розділі 2	
систематизувати особливості ведення бізнесу офшорних компаній у контексті глобальної фінансової системи	
визначення напрямків вдосконалення для привабливих та проблемних офшорних зон	
розробити механізми та інструменти оптимізації протидії прихованому відпливу капіталу з України	

Завдання підготував
науковий керівник

А.В.Максименко

«» 2023 р.

Завдання одержав студент

Т.О.Жукотанський

«» 2023 р.

Реферат

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 68 сторінок, 11 рисунків, 4 таблиці, список використаних джерел з 51 найменувань, додатки.

КОРПОРАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ОФШОРИЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Об'єктом дослідження корпоративні стратегії офшоризації міжнародного бізнесу.

Предметом дослідження є корпоративні стратегії офшоризації міжнародного бізнесу та їх вплив на функціонування корпорацій у глобальному середовищі.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи – уточнення корпоративних стратегій офшоризації міжнародного бізнесу з метою оптимізації оподаткування.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- охарактеризувати офшорні компанії як складову світової фінансової архітектури;
- уточнити структуру функціонування світового офшорного бізнесу;
- розкрити механізми застосування офшорних зон для оптимізації оподаткування ТНК;
- систематизувати особливості ведення бізнесу офшорних компаній у контексті глобальної фінансової системи;
- визначення напрямків вдосконалення для привабливих та проблемних офшорних зон;
- розробити механізми та інструменти оптимізації протидії прихованому впливу капіталу з України.

Практичне значення отриманих результатів ґрунтується на систематизації та узагальненні низки теоретико-прикладних засад формування та реалізації функціонування офшорних компаній в міжнародному бізнесі із врахуванням світового досвіду.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи 2024

Рік захисту роботи 2024

Ключові слова: офшорні зони, офшоризація, деофшоризація економіки, податкові гавані, вільні економічні зони.

В і д г у к
про кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувача факультету міжнародної економіки і менеджменту
Жукотанського Тимура Олександровича
на тему «КОРПОРАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ОФШОРИЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО
БІЗНЕСУ»

1. Актуальність теми У сучасному глобалізаційному просторі офшорний бізнес і його центри стали невід'ємною частиною світогосподарських зв'язків. У числі клієнтів офшорних зон - найбільші транснаціональні корпорації й банки. У той же час офшорні зони відкриті для компаній будь-якого масштабу й навіть для індивідуального податкового планування. Усе більше країн прагне увійти в розряд офшорних центрів. Все це вимагає створення науково обґрунтованих засад для прийняття ефективних управлінських рішень щодо податкового планування.

2. Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи: Позитивно слід оцінити проведене автором дослідження офшорних компаній як складової світової фінансової архітектури, уточнення структури функціонування світового офшорного бізнесу. Достатньо уваги розкриттю механізмів застосування офшорних зон для оптимізації оподаткування ТНК.

Одним з ключових елементів даної роботи є систематизація особливостей ведення бізнесу офшорних компаній у контексті глобальної фінансової системи. Заслужовують на увагу визначення напрямків вдосконалення для привабливих та проблемних офшорних зон. Суттєвим є уточнення механізмів та інструментів оптимізації протидії прихованому впливу капіталу з України.

3. Наявність самостійних розробок автора В процесі роботи автором зроблено спробу уточнити корпоративні стратегії офшоризації міжнародного бізнесу з метою оптимізації оподаткування. Вищенаведене свідчить, що мета досягнута.

4. Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій Узагальнені в роботі теоретико-прикладні засади функціонування офшорних компаній в міжнародному бізнесі із врахуванням світового досвіду.

5. Наявність недоліків: При всіх позитивних моментах, потребують доопрацювання практичні рекомендації щодо стратегій податкового планування.

6. Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК (0-50 балів) За результатами перевірки коефіцієнт подібності склав: 13,6 (в межах норм) (Звіт подібності додається).

Бакалаврську роботу Жукотанського Т.О. можна вважати самостійною працею, виконаною на високому рівні, робота відповідає встановленим вимогам, що висуваються до кваліфікаційних робіт, і може бути допущена до захисту в Екзаменаційній комісії з атестації з позитивною оцінкою (46 балів).

Науковий керівник к.е.н., професор Максименко А.В. _____

“ ” _____ 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОФШОРНИХ КОМПАНІЙ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ.....	6
1.1. Офшорні компанії як складова формування світової фінансової архітектури ..	6
1.2. Структура функціонування світового офшорного бізнесу	19
1.3. Механізми застосування офшорних зон для оптимізації оподаткування ТНК	27
РОЗДІЛ 2 ІМПЕРАТИВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОГО БІЗНЕС-ОФШОРИНГУ.....	32
2.1. Особливості ведення бізнесу офшорних компаній в умовах глобальної фінансової системи.....	32
2.2. Визначення напрямків вдосконалення для привабливих та проблемних офшорних зон	48
2.3. Механізми та інструменти оптимізації протидії прихованому відпливу капіталу з України.....	50
ВИСНОВКИ	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62
ДОДАТКИ	67

ВСТУП

Актуальність дослідження полягає у зростанні участі офшорного сектора у світовій економіці, що сталося внаслідок загальної глобалізації бізнесу. Це викликає занепокоєння суспільства через можливість незаконних операцій у світовій фінансовій системі. Сучасна "антиофшорна" боротьба має всесвітнє значення та залучає міжнародні організації, такі як ОЕСР, ФАТФ та європейські інституції.

Водночас меншу увагу приділяють тому, що офшорні зони надають компаніям можливість економії капіталу через розумне використання фінансових інструментів, наприклад, податкового планування.

Офшорна юрисдикція - це особливий економічний простір, що дозволяє проводити будь-яку підприємницьку діяльність з численними перевагами. Зростанням світового фінансового ринку та постійними змінами в законодавстві, зокрема податковому, ускладнюється функціонування офшорних зон. Це робить питання їхнього функціонування надзвичайно цікавим, актуальним та складним.

Дослідження, які стосуються управління, розвитку та операцій офшорних фінансових центрів, були проведені В.А. Вергуном, В.М. Геєцем, О.О. Манзюком, В.А. Предборським та А.С. Філіпенком. Міжнародні вчені, такі як Е. Шамбост, М.А. Янг та інші, також досліджували цю тему. З їхніх висновків можна зазначити, що у глобальній економіці процес офшоризації швидко змінюється, з'являються нові явища й тенденції, які потребують подальшого вивчення. Аналіз наукових досліджень у цьому напрямку показує, що регулювання офшорних діяльностей потребує чіткого визначення ключових понять та стратегій взаємодії між державними органами та приватним сектором. Ці аспекти є важливими для ефективного регулювання економіки загалом, а також фінансової сфери, що є складовою міжнародного фінансового ринку та системи міжнародного регулювання.

Метою дослідження є уточнення корпоративних стратегій офшоризації міжнародного бізнесу з метою оптимізації оподаткування.

У досягненні мети допоможе вирішення наступних задач:

- охарактеризувати офшорні компанії як складову світової фінансової архітектури;
- уточнити структуру функціонування світового офшорного бізнесу;
- розкрити механізми застосування офшорних зон для оптимізації оподаткування ТНК;
- систематизувати особливості ведення бізнесу офшорних компаній у контексті глобальної фінансової системи;
- визначення напрямків вдосконалення для привабливих та проблемних офшорних зон;
- розробити механізми та інструменти оптимізації протидії прихованому впливу капіталу з України.

Об’єктом дослідження є корпоративні стратегії офшоризації міжнародного бізнесу.

Предмет дослідження є корпоративні стратегії офшоризації міжнародного бізнесу та їх вплив на функціонування корпорацій у глобальному середовищі.

Методи дослідження ґрунтуються на загальній методології економічної теорії, міжнародної економіки та права. Так, при дослідженні були застосовані наступні загальнонаукові методи: спостереження, порівняння, методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції, абстрагування, формалізація та методи системного аналізу.

Інформаційною базою дослідження слугували нормативно-правові документи та законодавчі акти, щодо функціонування офшорних компаній в міжнародному бізнесі, наукові публікації та видання вітчизняних та зарубіжних авторів, статистичні та аналітичні дані вітчизняних та міжнародних організацій, інформація річних фінансових та статистичних звітів державних органів та незалежних експертних груп.

Наукова та практична новизна дослідження ґрунтується на систематизації та узагальненні низки теоретико-прикладних засад формування та реалізації функціонування офшорних компаній в міжнародному бізнесі із врахуванням світового досвіду.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОФШОРНИХ КОМПАНІЙ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

1.1. **Офшорні компанії як складова формування світової фінансової архітектури**

По-перше, варто почати з того, що офшорні зони є типовим прикладом податкових територіальних преференцій. Зачинником для виникнення «офшорів» є бажання отримати певні переваги. За словами Н.Г. Поплевічевої, використання «офшорів» має економічні коріння, що пояснюються недоліками державної політики, викликаними розбіжностями між бажанням держави зберігати повний контроль над економічною ситуацією на своїй території та небажанням населення піддаватися контролю та платити великі податки [1].

У економічній науці відсутнє чітке визначення такого терміну, як «офшор». Цей парадокс пояснюється тим, що під поняттям «офшор», «офшорна зона» чи «офшорний бізнес» розуміють не лише можливості уникнення повного оподаткування, але й збереження конфіденційності, ухилення від фінансового регулювання та виконання правил і законів, що діють у юрисдикціях інших країн, де реальний сектор є економічною основою [2].

Термін «офшор» походить з англійської мови «offshore», що означає «за берегом» або «поза межами». Це фінансові центри або зони, які приваблюють іноземний капітал за допомогою спеціальних податкових та адміністративних пільг. Такі країни, території і зони іноді називаються «фінансовим райом» для бізнесу [3].

Офшорні зони представляють собою фінансові центри або території, спеціально створені для підприємців, щоб надавати їм сприятливий фіскальний

режим, валютно-фінансові переваги та високий рівень банківської та комерційної конфіденційності.

За Д. Косе, офшорна зона може бути визначена як один з видів вільних економічних зон, яка надає підприємцям сприятливі умови у сферах валютно-фінансових та податкових режимів, а також високий рівень банківської та комерційної конфіденційності, демонструючи при цьому лояльність державного регулювання. Офшорні зони є країнами, де у фінансово-кредитних операціях беруть участь не резиденти країни, але при цьому мають можливість скористатися спеціальним правовим і податковим статусом. Одним з важливих аспектів таких зон є обмеження на офшорні компанії щодо ведення бізнесу на території країни їх реєстрації [4].

Однак, слід зауважити, що поняття "офшор" має різні визначення. Згідно з визначенням Х. Маккана, офшорна зона може охоплювати всю або частину території країни, де створюється та використовується пільговий режим для компаній з офшорним статусом [5].

З погляду податкового середовища, Е. Шамбост визначає офшор як структуру, яка проводить свою діяльність у будь-якій країні, але не знаходиться під податковим наглядом цієї країни. Офшорні структури зазвичай уникають місцевого оподаткування та регулювання, не здійснюючи діяльності на місцевій території або не працюючи з резидентами цієї країни [6].

Підходи до визначення сутності офшорів та офшорних зон серед вітчизняних науковців різняться, не існує єдиного підходу до цього питання. Наприклад, Н.Г. Синютка описує офшорну зону як фінансовий центр, що надає різноманітні податкові та інвестиційні пільги, а також забезпечує високий рівень конфіденційності для банківських операцій та капіталу іноземних компаній [6]. У свою чергу, О.С. Шутова визначає офшорну компанію як юридичну особу, яка повинна діяти відповідно до законодавства країни, де вона заснована [7].

Українське законодавство не надає точного визначення поняття "офшорна зона", але вказує на країни, що вважаються офшорними зонами. Наприклад, розпорядженням Кабінету Міністрів України №143-р від 23 лютого 2011 року, а

також постановою Кабінету Міністрів України №1045 від 27 грудня 2017 року, встановлено перелік країн та територій, щодо яких необхідно здійснювати контрольовані операції згідно з Податковим кодексом України [8].

У наш час поняття "офшорна зона" стало дуже популярним і обговорюваним. Наприклад, у постанові Кабінету Міністрів України №167 від 14 березня 1994 року міститься опис "банківсько-страхових (офшорних) зон", які забезпечують спеціальний режим для банківських та страхових операцій у іноземній валюті, спрямований на обслуговування нерезидентів країни [9].

На основі того, що офіційне визначення офшорних зон досить обмежене, охоплюючи переважно лише банківську та страхову сфери, можна сказати, що потрібно закріпити це поняття у законодавстві. Під час аналізу доктринальних підходів, можна виділити загальне уявлення, за яким офшорна зона є юрисдикцією, що надає пільгові умови для нерезидентів, зокрема податкові та інші пільги за умови здійснення діяльності та отримання прибутку за межами цієї юрисдикції.

Проте, вивченню господарсько-правового статусу офшорних фірм науковцями приділяється недостатньо уваги. Деякі вчені вважають, що терміни "офшорна компанія" та "офшор" не мають юридичного визначення.

У сучасному світі спостерігається тенденція закріплення поняття "офшорна компанія" у законодавстві, протилежної до "внутрішньої компанії" (англ. "inshore company"), що поширена, наприклад, у Великій Британії, Ірландії, Кіпрі та Британських Віргінських островах.

Проте чинне законодавство України не містить чіткого визначення офшорної компанії та її ознак. Різноманітні дефініції офшорних компаній на доктринальному рівні є різними. Наприклад, М. І. Карлін вважає, що компанія, яка не сплачує податки в країні своєї реєстрації, може вважатися офшорною, а компанія, яка сплачує податки за пільговими ставками, - напівофшорною. Проте такий підхід, що базується лише на пільговому оподаткуванні, не охоплює повний господарсько-правовий характер офшорних компаній.

Автори економічного словника визначають "офшорну компанію" як підприємство, зареєстроване на території, де не стягується оподаткування з

прибутку, отриманого за її межами [14]. Згідно з О. Є. Шатіловою, "офшорна компанія" – це особа (юридична) або організація, створена відповідно до законодавства офшорної території, що здійснює діяльність за межами цієї території [15]. Однак Р. М. Лещенко розглядає офшорну компанію як ту, що має реєстрацію в офшорній зоні та надається пільговий режим оподаткування [16]. З свого боку, А. М. Вороніна визначає офшорну компанію як ту, що відповідає вимогам офшорної зони, де зареєстрована, та має сприятливі умови оподаткування [17].

Ще одне визначення надається Р. М. Лещенком, який вбачає в офшорній компанії суб'єкта господарювання, що отримує прибуток за межами території реєстрації та керується з-за кордону [18]. Юридичний зміст поняття "офшорна компанія" уточнює Л. П. Ануфрієва, яка описує її як корпоративний суб'єкт, заснований у юрисдикції, що не дозволяє провадити господарську діяльність у межах країни заснування, але є юридичною особою, інкорпорованою відповідно до законодавства цієї країни [19].

Загалом, однією з особливостей офшорних зон є заборона на проведення господарської діяльності з метою уникнення конкуренції з місцевими суб'єктами. Вчені вказують на те, що поняття "офшор" має не лише юридичне коріння, але й економіко-географічне та геополітичне. Часто офшорні фірми існують лише у віртуальному просторі, з обмеженою фізичною присутністю, такою як поштова адреса, зареєстрована на номінальних власників. Історія офшорних зон відома з часів процвітання фінікійців та зберігається до сьогодення. Протягом цього часу різні країни і народи використовували спеціальні умови для залучення капіталу та збільшення міжнародної торгівлі.

Детально класифікацію можна розглянути на рис. 1.1.

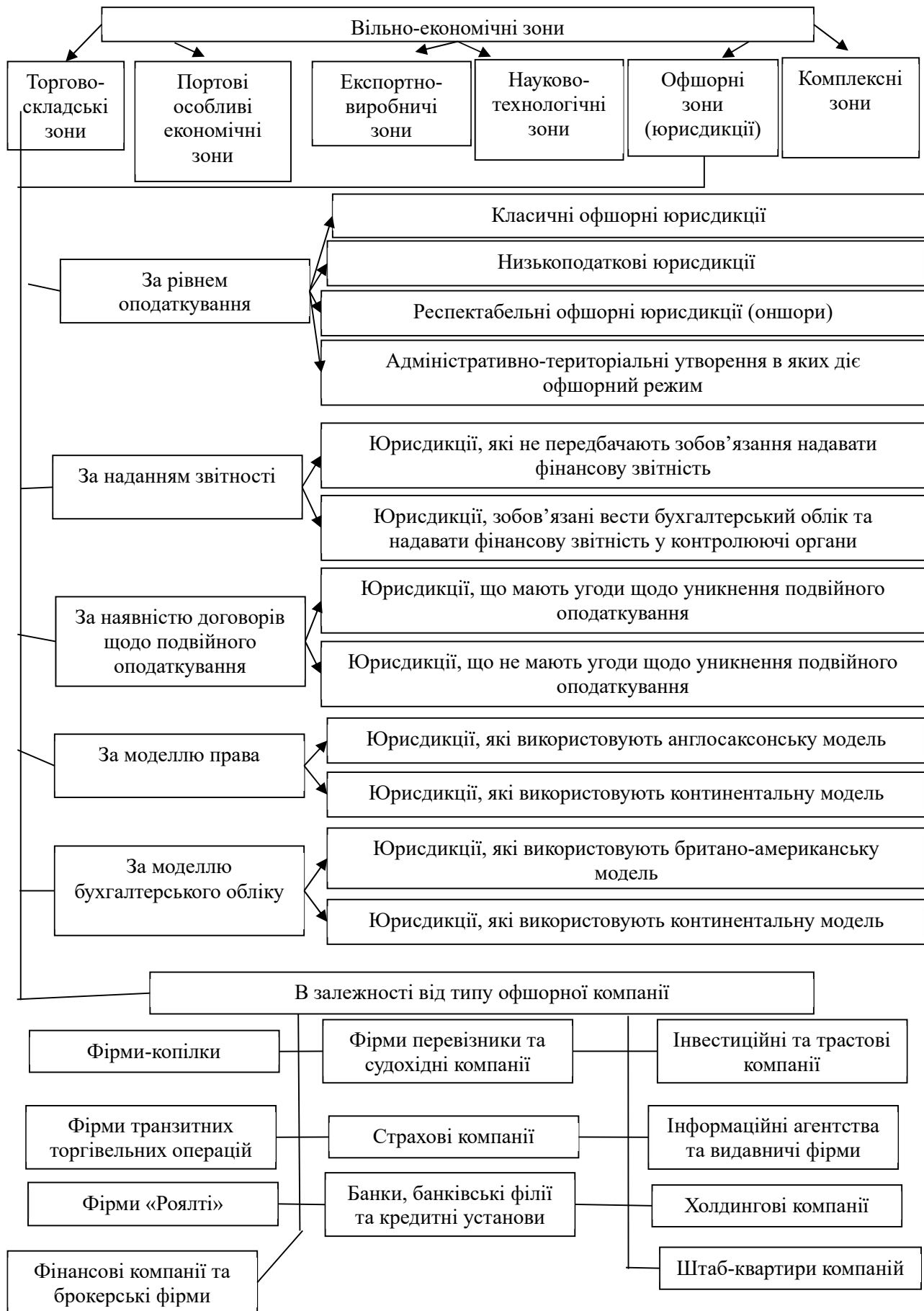

Рис.1.1 Класифікаційні ознаки офшорних зон, які впливають на організацію

бухгалтерського обліку

Джерело розроблено автором на основі [42]

Офшорні зони можна розділити на дві групи: з повною і податковою офшоризацією. Повна офшоризація означає звільнення від офіційного звітування та сплати власниками фірм низьких податкових ставок чи фіксованої плати. У таких офшорах, як Невіс, Беліз, Сейшельські острови, Віргінські острови та інші, власникам бізнесу надається можливість повного звільнення від сплати податків. Податкові офшорні зони, до яких відносяться Гонконг, Шотландія, Панама, характеризуються зниженими податковими ставками, проте компанії не звільняються від ведення обліку та подання звітності. Докладніше особливості офшорних територій та принципи ведення бізнесу можна знайти у таблиці А.1, Додатку А.

За рівнем оподаткування існують три типи юрисдикцій:

1) Класичні офшорні юрисдикції - це невеликі острівні держави, де офшорні компанії не мають права на проведення діяльності на території реєстрації. Вони сплачують щорічний збір у бюджет офшорної держави, але їм не потрібно відповідати за оподаткування та ведення обліку. Приклади: Беліз, Панама, Домініка, Багамські острови і інші.

2) Низькоподаткові юрисдикції - це країни, де компаніям надаються пільги за виконання певних умов. Компанії мають обов'язки ставати на податковий облік, вести бухгалтерію і сплачувати місцеві податки. Приклади: Болгарія, Ірландія, Кіпр, Лабуан, Швейцарія.

3) Респектабельні офшорні юрисдикції - це держави з високим або звичайним рівнем оподаткування, де компанії зобов'язані вести бухгалтерський облік, але можуть сплачувати податки в зниженому розмірі за дотримання певних умов. Приклади: Великобританія, Данія, Швейцарія, США, Нова Зеландія.

4) Одна з категорій юрисдикцій, де діє офшорний режим, це адміністративно-територіальні утворення, особливо поширені в країнах з федеральним устроєм. Вони можуть виконувати функції податкових гаваней для

міжнародного бізнесу та здійснювати офшорні фінансово-господарські операції, не перетинаючи національні кордони. Ці території надають пільги для підприємств, що ведуть діяльність та отримують доходи поза їхніми межами, щоб зменшити податкове навантаження на рівні федеральної та регіональної податкової систем. Приклади: штати Делавер, Невада і Вайомінг у США; кантони Нематель, Фрібург і Цуг у Швейцарії; провінція Нью-Брансвік у Канаді; Калмикія, міста Углич і Смоленськ в Росії.

За звітністю:

- Юрисдикції, де не передбачається зобов'язання подавати фінансову звітність, зазвичай входять до категорії класичних офшорів.
- У юрисдикціях, де обов'язкова бухгалтерська звітність та подання фінансових звітів у відповідні контролюючі органи, включаються низькоподаткові та респектабельні офшорні юрисдикції.

За наявністю угод про уникнення подвійного оподаткування:

- Юрисдикції з угодами про уникнення подвійного оподаткування мають широку мережу таких договорів, що дає підприємствам можливість мінімізувати оподаткування дивідендів, процентів та роялті. Ці юрисдикції зазвичай не вважаються офшорними та позиціонуються як неофшорні.
- У тих юрисдикціях, де не існує або існує невелика кількість угод про уникнення подвійного оподаткування, як правило, включаються офшорні країни. Вони приваблюють підприємства завдяки відсутності корпоративного податку та зазвичай вимагають лише фіксованих щорічних платежів або зборів.

За моделлю бухгалтерського обліку:

- Англо-американська модель орієнтована на потреби інвесторів і кредиторів, забезпечуючи їм інформацію про фінансовий стан компанії. Ця модель виникла на фоні промислових революцій у США та Великобританії, коли власники компаній передали управління професійним менеджментом. Фінансова звітність в цій моделі спрямована на задоволення потреб інвесторів та кредиторів, і включає ряд особливостей, таких як стабільна політична система, розвинена економіка, високий професіоналізм облікових ринків та користувачів.

Ця модель широко використовується у країнах, таких як Великобританія, Джерсі, Гібралтар, Кайманові острови, Багамські острови, Ірландія та Кіпр.

Континентальна модель використовується в більшості європейських країн і в Японії. Вона характеризується тісним співпрацею бізнесу з банками, які переважно задовольняють фінансові потреби компаній. Бухгалтерський облік у цій моделі регулюється законодавством і відрізняється великим консерватизмом. Орієнтація на управлінські запити кредиторів не є основним завданням обліку; натомість, облікова політика насамперед спрямована на відповідність вимогам уряду, зокрема стосовно оподаткування за національним макроекономічним планом. Крім того, уряди цих країн вимагають певного рівня публікації інформації про компанії, тому останні змушені надавати фінансову звітність, але у менш деталізованому вигляді, ніж це необхідно для захисту інтересів кредиторів.

Отже, континентальна модель використовується в країнах із стабільною політичною системою та розвиненою економікою.

Залежно від типу офшорної компанії можна виділити наступні категорії:

- Фірми-копілки - це компанії, які накопичують фінансові ресурси, з особливою увагою до збереження конфіденційності даних про власників. Прикладом може бути Ліхтенштейн.

- Фірми транзитних торгівельних операцій - це компанії, що використовують подвійну схему реєстрації, де одна компанія реєструється в офшорній зоні, а інша в респектабельній країні, що служить як транзит для фінансових потоків.

- Фірми "Роялті" - це компанії, що збирають ліцензійні платежі за використання патентів, авторських винагород та інших аналогічних оплат.

- Фірми перевізники та судохідні компанії - це компанії, які займаються морськими та авіаперевезеннями, використовуючи власні або застраховані судна та літаки під прапором офшорної держави або фірми-експедитора.

- Страхові компанії - це компанії, що займаються перестрахуванням страхових ризиків або страхуванням від інших страхових компаній.

– Банки, банківські філії та кредитні установи - це компанії, які здійснюють банківську діяльність в офшорних зонах за умови отримання ліцензії. Прикладом може бути Швейцарія.

– Інвестиційні та трастові компанії - це компанії, які управляють грошовими активами клієнтів, наприклад, в Нідерландах.

– Фінансові компанії та брокерські фірми - це структури, які мають високу репутацію і займаються фінансовою діяльністю, наприклад, в Люксембурзі або Швейцарії.

– Холдингові компанії - це компанії, що володіють акціями інших компаній. У Люксембурзі холдингові компанії, за певних умов, можуть бути повністю звільнені від оподаткування.

– Штаб-квартири компаній - це компанії, які мають велику кількість співробітників. Основним параметром для створення таких структур є розмір прибуткового податку.

– Інформаційні агентства та видавничі фірми - це компанії, що діють у країнах з низьким рівнем оподаткування авторських винагород та витрат на виробництво поліграфічної продукції, наприклад, на Кіпрі чи в Мені.

Існують декілька ключових причин, які роблять офшорний бізнес привабливим:

– Економія коштів. Однією з найбільш поширених причин для вибору офшорних ринків є можливість виробляти товари або послуги в країні з набагато нижчою вартістю праці. Наприклад, виробництво автомобільних запчастин в Таїланді чи надання ІТ-послуг з Індії може значно зменшити витрати компанії, базованої у США.

– Податкові та митні переваги. Багато рішень, пов'язаних з офшорним бізнесом, обумовлені бажанням скористатися спеціальними податковими режимами або звільненням від оподаткування в певних країнах. У багатьох державах існують різні податкові та митні режими, які дозволяють компаніям здійснювати значні заощадження та імпортувати товари за вигідними умовами.

– Збереження контролю. Для багатьох компаній важливо зберігати контроль над певною частиною продукції або внутрішніми бізнес-послугами, відмовляючись від аутсорсингу. Оскільки деякі виробничі ресурси дуже чутливі або залежать від точності та своєчасності поставок, компанії можуть вибрати офшорний варіант, щоб зберегти повний контроль і відповідальність.

Отже, існують основні фактори, які сприяють розвитку офшорного бізнесу:

– Зростання прибутків транснаціональних компаній через їх монополізацію ринку. Більшість таких компаній користуються послугами офшорних центрів, при цьому значна частина їхнього прибутку генерується в офшорних зонах.

– Пріоритет розвинених країн у сфері послуг, зокрема фінансових, торгівлі нерухомістю та сектору "нової економіки", де офшорні компанії активно діють.

– Формування глобальних фінансових ринків, що призводить до зростання обсягів операцій у великих офшорних ринках.

– Збільшення масштабів валютних та фондових ринків і зростання спекулятивних операцій, які приносять прибуток, що виводиться в офшорні зони.

– Зростання соціального розшарування, яке відбувається через прискорений розвиток доходів найбагатших людей планети.

– Криміналізація економіки, що призводить до підвищення вимог до конфіденційності, яку надають офшорні зони, для уникнення відмивання грошей.

– Розвиток інформаційних технологій, які стали ключовим фактором для динамічного розвитку офшорних зон. Інтернет, банківські мережі, міжнародні системи передачі інформації та здійснення платежів, мобільні телефони та супутниковий зв'язок дозволяють проводити фінансові трансакції миттєво у будь-який час.

Останнім часом Світове Співтовариство виявляє серйозну занепокоєність станом офшорного бізнесу. Один із ефективних механізмів для боротьби з цим явищем - це заходи, запропоновані Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). У звіті BEPS "Про розмивання податкової бази та вивід прибутку з оподаткування" викладено "дорожню карту", спрямовану на забезпечення належного оподаткування, збільшення прозорості та обміну інформацією,

уникнення штучного перенесення прибутку до низькоподаткових юрисдикцій, а також забезпечення більшої передбачуваності та стабільності для бізнесу.

План BEPS включає 15 пунктів, спрямованих на подолання явища "подвійного неоподаткування", яке використовують багато транснаціональні компанії. З тих пір світ розпочав розробку нових правил для регулювання відносин з офшорними юрисдикціями.

У 2017 році Рада ЄС оприлюднила перелік понад 40 країн, оподаткування в яких не відповідає принципам прозорості та справедливості. З них 13 названо офшорними, де осідає прибуток компаній, що не здійснюють реальної діяльності. Загрожуючи їх включенням до "чорного списку", ЄС змусив більшість цих країн провести реформи до кінця 2018 року. Відтоді багато держав прийняли закони, що зобов'язують компанії здійснювати реальну діяльність.

ОЕСР та лідери країн G20 представили фінальний звіт щодо Заходу № 3 плану BEPS "Розробка ефективних правил CFC". Цей звіт розкриває основні концепції та напрями дії в рамках розробленої концепції. На сьогоднішній день провідною міжнародною організацією у боротьбі з відмиванням грошей є Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) - впливовий міжурядовий орган, створений у 1989 році на саміті G-7 у Парижі. Завдання FATF полягає в установленні стандартів та сприянні ефективному виконанню правових, регулятивних та оперативних заходів щодо боротьби з відмиванням грошей, фінансуванням тероризму та іншими загрозами цілісності міжнародної фінансової системи.

При вивченні досвіду країн у процесі деофшоризації економіки, важливо зазначити концепцію CFC (контроль над іноземними компаніями), яка спрямована на запобігання ухилянню від сплати податків через офшорні компанії. Згідно з цією концепцією, прибуток зарубіжної компанії, що контролюється резидентами країни, для оподаткування зараховується в прибуток резидента. Таким чином, використання офшорних компаній для накопичення зарубіжних прибутків не дозволяє власникам цих компаній уникнути оподаткування за місцем проживання.

Нарешті, слід розглянути вплив офшорних зон. Офшори, взагалі, не є чимось негативним, оскільки вони створюють зону, де компаніям надаються певні переваги на законних підставах. Серед переваг офшорів можна виділити:

- створення сприятливих інвестиційних умов, що призводить до збільшення кількості та розміру інвестиційних вкладень;
- зменшення податкового тиску, що сприяє активізації соціально-економічної діяльності країн у світовій економіці;
- зниження інвестиційного ризику та забезпечення прав власності, що сприяє більш стабільному розвитку;
- сплата необхідних зборів до державного бюджету під час реєстрації офшорного підприємства;
- використання інфраструктури країни офшору для досягнення цілей офшорних фірм;
- стимулювання конкурентоспроможності підприємств та створення більш гнучких стратегій розвитку;
- зміцнення міжнародних стосунків;
- можливість використання передових управлінських технологій з-за кордону, зокрема у банківській справі та засобах зв'язку.

Досліджуючи практику країн у процесі зменшення впливу офшорного бізнесу на економіку, важливо зазначити концепцію CFC (контроль над іноземними компаніями), спрямовану на запобігання ухилянню від оподаткування за допомогою офшорів. Суть концепції полягає в тому, що прибуток з зарубіжної компанії, яка контролюється резидентами певної держави, обліковується як прибуток цих резидентів для оподаткування.

Таким чином, пряме використання офшорів для акумулювання зарубіжного прибутку не дозволяє власникам цих компаній уникнути оподаткування за місцем свого проживання.

Нарешті, слід звернути увагу на вплив офшорних зон. Самі за себе офшори не є чимось негативним, оскільки це території, де компаніям за законом надаються певні пільги. Серед позитивних аспектів можна відзначити:

- створення сприятливих умов для інвестицій, що призводить до збільшення обсягів інвестицій;
- зменшення податкового тиску, що сприяє активізації соціально-економічної діяльності країн;
- зниження інвестиційного ризику та забезпечення прав власності, що сприяє стабільному розвитку;
- сплата необхідних зборів до державного бюджету при реєстрації офшорних підприємств;
- використання інфраструктури країни офшору для досягнення цілей;
- стимулювання конкурентоспроможності підприємств і розробка гнучких стратегій розвитку;
- зміцнення міжнародних відносин;
- можливість впровадження передових управлінських технологій з-за кордону, зокрема в сфері банківської справи та засобів зв'язку.

Серед негативних наслідків функціонування офшорних зон можна виділити наступне:

- уникнення сплати податків, що породжує несправедливу податкову конкуренцію і великі фінансові втрати для країн, що розвиваються, за оцінками експертів організації "Oxfam";
- ризик дестабілізації економіки через акумуляцію капіталу в офшорних зонах, зокрема спекулятивного, що становить значну суму грошей, що щорічно перекочують в офшорні зони з країн, що розвиваються;
- сприяння відтоку капіталу із країн, де він зароблений;
- збільшення тіньового сектору економіки та стимулювання "відмивання" коштів, отриманих шляхом злочинної діяльності, за оцінкою МВФ;
- вплив на соціальний статус в країнах-донорах, оскільки офшорні зони ускладнюють збір податків;
- непропорційно великі обсяги вкладень у створення офшорних юрисдикцій порівняно з іноземними інвестиціями, коли офшорні центри використовуються в основному як транзитні бази;

- спроби компаній використовувати внутрішній ринок офшорних зон для демпінгу товарів, що не відповідають міжнародним стандартам;
- значні помилки у економічних прогнозах;
- сприяння збільшенню рівня безробіття в країнах-донорах.

Отже, офшорною зоною розуміється країна або частина її території, де іноземцям можуть надаватись різноманітні податкові та інші пільги, де забезпечується конфіденційність фінансових операцій та встановлюється спеціальний режим валютного контролю. Серед офшорних фінансових центрів існують дві основні категорії: "паперові центри" та "функціональні центри".

Україні важливо враховувати поняття "офшорної зони", яке стало широко вживаним. Розуміння цього терміну допомагає краще усвідомити сутність концепції офшору. Особливу увагу слід звернути на "офшорну компанію" - це підприємство, яке користується певними податковими перевагами та має реєстрацію в офшорній зоні, спеціально призначеній для приваблення іноземних інвесторів шляхом надання їм пільг.

1.2. Структура функціонування світового офшорного бізнесу

Механізм функціонування офшорного бізнесу, проілюстрований на прикладі експортно-імпоротної операції офшорної компанії, складається наступним чином: перш за все, офшорна компанія укладає два контракти. Перший контракт (Контракт 1) укладається з оптовим постачальником-експортером на поставку товару країні-імпортеру (наприклад, Україні) за мінімальною ціною, тоді як другий контракт (Контракт 2) укладається з Україною на поставку тієї ж партії товару, але за вищою ціною. Передоплата за товар здійснюється безпосередньо постачальникам-експортерам з країни імпортера за вказівкою офшорної компанії. Таким чином, різниця в ціні між Контрактами 1 і 2 залишається у офшорної фірми [21].

Оскільки Контракт 1 передбачає мінімальний прибуток для імпортера, офшорна компанія просто перепродає товар за вищою ціною. Зважаючи на те, що прибуток в офшорній зоні майже не оподатковується, а сама компанія може належати, наприклад, українським підприємцям, торговці оплачують податки в Україні лише з тієї мінімальної частини прибутку, яку отримують за Контрактом 1. Водночас вони можуть розпоряджатися прибутком, який залишається на рахунках офшорної фірми, отримуючи різницю в доходах в формі фінансових інвестицій або готівкою.

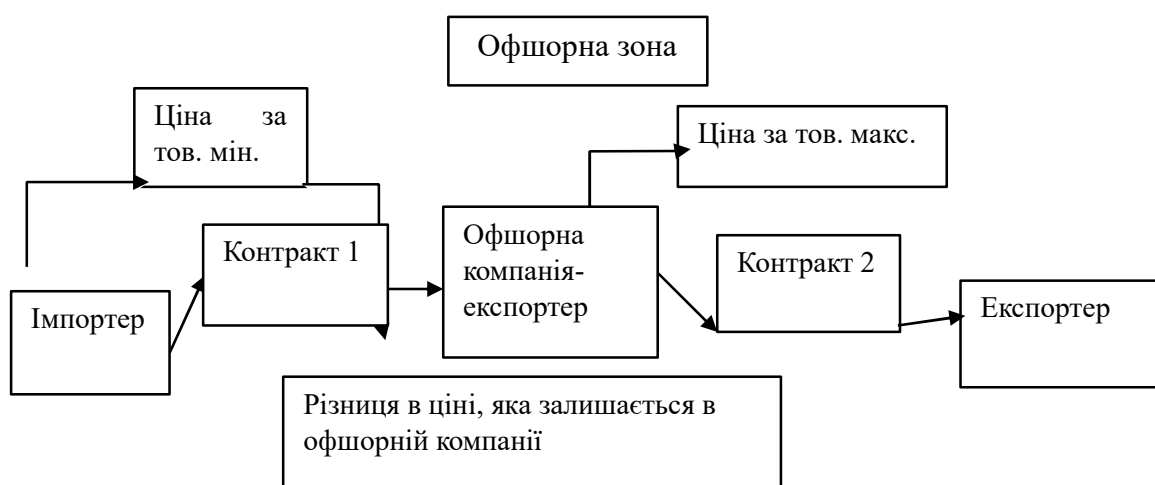

Рис. 1.2 – Структура та механізм функціонування офшорного бізнесу на прикладі експортно-імпортних операцій офшорної компанії

Джерело розроблено автором на основі: [12, 24, 53]

Офшорні зони відрізняються за своїм призначенням, вони слугують як інструмент для стимулювання інвестиційної діяльності та сприяють збільшенню надходжень до бюджетів менш розвинених територій. Це також ефективний метод розширення податкової бази шляхом використання специфічного виду доходів, які отримуються від здійснення зовнішньоекономічної діяльності, та зменшення податкового тиску.

Офшорні зони, або юрисдикції, представляють собою країни або окремі території, де на державному рівні для певних типів компаній, що перебувають у власності іноземців, надаються значні податкові пільги. Ці пільги можуть включати зниження або повне звільнення від оподаткування, а також виключення вимог до

бухгалтерського обліку та аудиту, а іноді навіть зняття митних та торговельних обмежень. Однією з умов для отримання таких пільг є нерезидентство компаній та отримання ними прибутку за межами території, де вони зареєстровані.

Території з офшорною юрисдикцією можуть мати різні типи режимів, включаючи розповсюдження офшорного режиму на всю територію країни, обмежений режим на певних її частинах, надання статусу офшору лише окремим компаніям або встановлення офшорного режиму лише у певних галузях для стимулювання обігу капіталу.

Більшість дослідників згодні, що основною ознакою офшорних компаній є їх реєстрація в офшорній юрисдикції та відсутність господарської діяльності на цій території. Однак це визначення більше відображає фактичну сторону діяльності компаній, тому важливо підкреслити вольовий аспект місця здійснення їхньої господарської діяльності [25].

Взагалі, здійснення господарської діяльності поза межами місця реєстрації може бути розглянуте через три аспекти:

- Фактичний аспект: Компанія фактично здійснює свою діяльність за межами юрисдикції офшору і не отримує прибутку в цій юрисдикції.

- Вольовий аспект: Засновники офшорної компанії мають намір здійснювати господарську діяльність за межами офшору, де компанія зареєстрована. Це означає, що вони намагаються скористатися перевагами більш сприятливих умов, ніж ті, що пропонуються в країні, де буде здійснюватися діяльність.

- Обмежувальний аспект: Територія офшору обмежена для здійснення господарської діяльності і не може включати місце реєстрації компанії.

Таким чином, основними ознаками офшорних юрисдикцій є:

- Сплата податків: В офшорах часто передбачена сплата податків за зниженими ставками або взагалі їх відсутність, зокрема податку на прибуток.

- Фінансова таємниця: В офшорах існує високий рівень захисту фінансової таємниці, що включає банківську та комерційну таємницю.

– Валютний контроль: Офшорні юрисдикції часто застосовують подвійний валютний контроль для резидентів та нерезидентів, забезпечуючи певний ступінь свободи дій для останніх.

У світі існує приблизно півсотні офшорних зон, де сформовано близько 10% всіх грошових коштів у світі. Зрозуміння існування офшорних зон потребує аналізу з трьох точок зору: компанія зареєстрована в офшорі, у країні-реєстратора і території, де вона отримує прибуток [27].

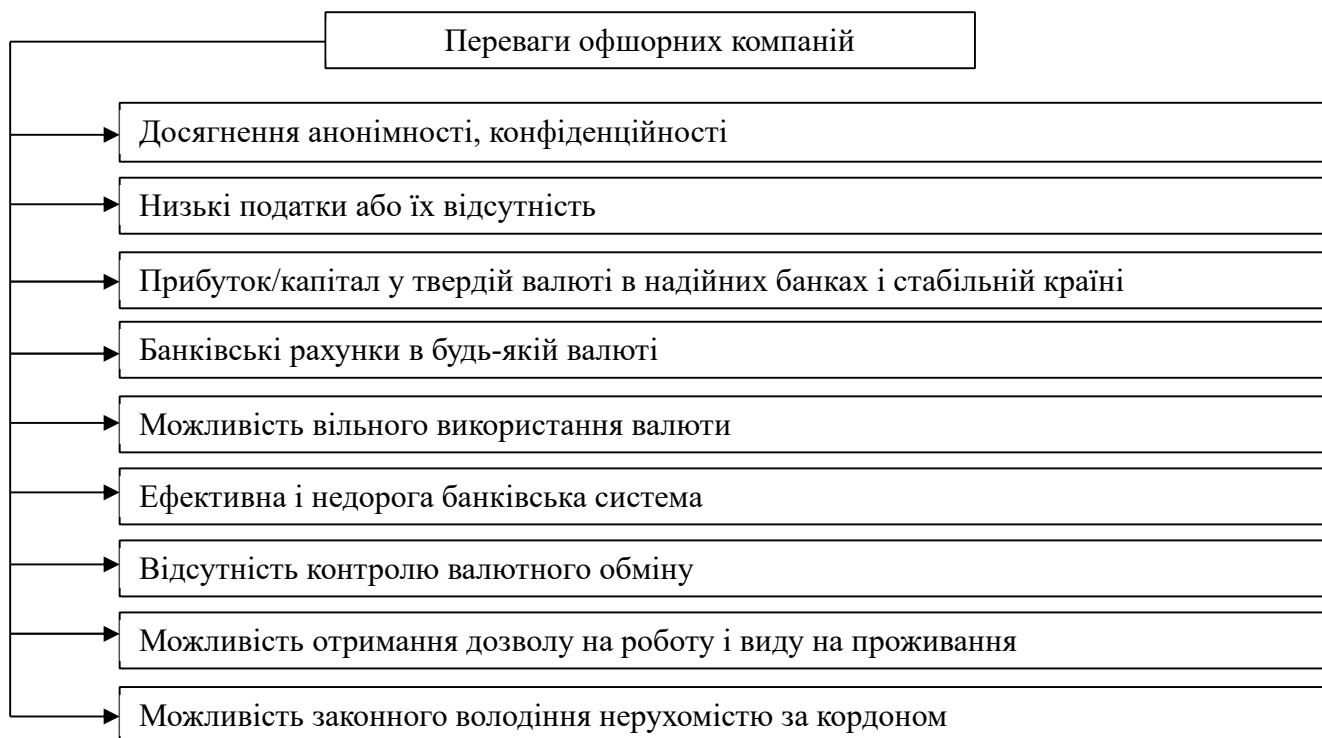

Рис. 1.3 – Переваги офшорних компаній

Джерело розроблено автором на основі [35]

Також існують міжнародні індекси, які оцінюють діяльність офшорних зон, і перший який варто згадати – це Індекс фінансової таємниці (FSI) рейтинг юрисдикцій, які найбільше допомагають особам приховувати свої фінанси від верховенства права. FSI оцінює фінансову та правову системи кожної юрисдикції, щоб визначити найбільших у світі постачальників фінансової таємниці. Індекс висвітлює закони та політику, які уряди можуть змінити, щоб зменшити свій внесок у фінансову таємницю. За даним рейтингом лідерами є США, Швейцарія та Сінгапур [45].

Індекс працює так:

– Досліджує, наскільки фінансову таємницю дозволено законодавством юрисдикції, що вказується на основі оцінки секретності зі 100.

– Визначає, скільки фінансових послуг юрисдикція надає резидентам інших країн, що вказується глобальною вагою.

– Поєднує показник секретності та вагу в глобальному масштабі, щоб визначити, скільки фінансової таємниці надає юрисдикція, вказуючи значення FSI.

Юрисдикції ранжуються за значенням FSI, щоб визначити найбільших у світі постачальників фінансової таємниці. Більший постачальник фінансової таємниці не завжди означає більш секретну юрисдикцію. На відміну від чорних списків податкових гаваней, які зазвичай враховують лише закони, індекс точніше відображає, як закони та фінансова діяльність перетинаються в реальному світі, створюючи таємницю. Панама більш секретна, ніж Великобританія, але Великобританію набагато частіше використовують як пункт призначення офшорних багатств, що робить Великобританію більшим постачальником секретності на практиці.

Група розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) — це незалежний міжурядовий орган, який розробляє та просуває політику захисту глобальної фінансової системи від відмивання грошей і фінансування тероризму. Рекомендації, надані FATF, визначають кримінальне правосуддя та регуляторні заходи, які необхідно вжити для протидії цій проблемі. Ці Рекомендації також включають міжнародне співробітництво та профілактичні заходи, яких мають вживати фінансові установи та інші, такі як казино, торговці нерухомістю, юристи та бухгалтери. Рекомендації FATF визнано глобальним стандартом боротьби з відмиванням грошей (AML) і фінансуванням тероризму (CFT).

Цей звіт представляє першу завершену спробу на міжнародному рівні виявити та усунути вразливість ЗВТ до відмивання грошей і фінансування тероризму. У звіті також розглядається потенціал та недоліки поточної системи ПВК/ФТ FATF.

Цілі цього звіту про типологію:

- Розуміти розмір, масштаби, визначення та роль ЗВТ у всьому світі та їх роль у світовій економіці;
- Визначити загрози відмивання грошей і фінансування тероризму та вразливі місця, пов'язані із ЗВТ;
- Визначити методи, які використовуються для переміщення та відмивання злочинних доходів та/або фінансування тероризму за допомогою ЗВТ; і
- Запропонуйте сфери для подальшого розгляду для вдосконалення системи ПВК/ФТ щодо ЗВТ.

Також існує Базельський індекс AML, який вимірює ризик відмивання грошей і фінансування тероризму (ML / TF) у юрисдикціях по всьому світу. Він базується на комбінованій методології з 18 індикаторами, розподіленими на п'ять областей відповідно до п'яти ключових факторів, які вважаються такими, що сприяють високому ризику ВК/ФТ.

Метою Базельського індексу протидії відмиванню коштів є надання цілісної картини ризику ВК/ФТ. Ризик, виміряний Базельським індексом протидії відмиванню коштів, визначається як вразливість юрисдикції до ВК/ФТ та її можливості протистояти цьому. Він не призначений для вимірювання фактичного обсягу діяльності з ВК/ФТ у певній юрисдикції.

У світовій практиці існує чотири основні методи виведення грошей у офшорні зони:

- Продаж товарів офшорним фірмам за зниженою ціною.
- Оплата консультаційних послуг.
- Використання прав інтелектуальної власності.
- Придбання акцій у нерезидентів.

Крім цих основних методів, існує велика кількість практичних схем офшорної діяльності. Деякі з них включають:

- Експортно-імпортна схема: Цей метод передбачає переміщення капіталу через офшорну компанію, де основний дохід формується в офшорній зоні шляхом перепродажу товарів.

– Транзитна торгівельна схема: Товари закупаються та продовжують свій шлях через офшорну компанію, що дозволяє уникнути оподаткування при перетині кордону.

– Створення дочірнього підприємства: Закордонні інвестори створюють підприємство з іноземним капіталом на території країни резидента та виплачують дивіденди на користь офшорної компанії.

– Виробнича схема: Офшорна компанія оплачує сировину та послуги, а потім відвантажує товар агенту, повертаючи прибуток на рахунок офшорної компанії.

– Схема надання послуг: Офшорна компанія надає послуги підприємству в країні резидента, знижуючи податкове навантаження.

Тут також важливо згадати два основні принципи оподаткування: принцип резидентства і принцип територіальності.

Принцип резидентства передбачає, що фізична або юридична особа оподатковується в тій країні, де вона має свій податковий доміциль. Податковий доміциль визначається за певними ознаками, що свідчать про місце оподаткування фізичної або юридичної особи.

Для юридичних осіб ці ознаки включають:

– місцезнаходження органу управління компанією, фактичне місце управління — це використовується в країнах, таких як Ірландія, Сінгапур, острови Джерсі, Мен;

– місце реєстрації (інкорпорації) — наприклад, у США або Японії;

– наявність в цій юрисдикції "резидентності", тобто наявність службової будівлі на правах власності або законного володіння, яка використовується постійно.

Для фізичних осіб також важливо:

– наявність житла в цій юрисдикції;

– місцезнаходження центру життєвих інтересів;

– тривалість перебування в цій юрисдикції (зазвичай не більше 183 днів).

Якщо особа має майно в різних країнах, її можуть визнати платником податків у країні, де вона має особисті, життєві або економічні зв'язки. Якщо фізична особа має подвійне громадянство і живе в різних країнах, резидентство визначається взаємною угодою між цими країнами. Якщо є ознаки податкового доміцілью, особа вважається резидентом цієї країни, інакше - нерезидентом.

У деяких країнах є винятки, наприклад у США особи з американським громадянством завжди вважаються резидентами США для цілей оподаткування.

За принципом резидентства всі доходи суб'єкта господарювання, отримані в усіх країнах, де він має резиденство, оподатковуються прибутковим податком цієї країни. Також підлягають оподаткуванню доходи постійних представництв, розташованих у цій країні.

Постійним представництвом вважається місце, через яке здійснюються комерційні операції підприємства і яке знаходиться в іншій країні, агент-резидент цієї країни створює постійне представництво для зарубіжної компанії.

Принцип резидентства вигідний для країн, які експортують капітал.

За принципом територіальності всі доходи, отримані на певній території, оподатковуються в цій країні незалежно від резидентства особи або компанії. При розподілі таких доходів за кордон стягуються спеціальні податки на репатріацію прибутку. Принцип територіальності вигідний для країн, які імпортують капітал.

Згідно з принципом територіальності оподатковуються доходи, розподілені на користь резидентів іншої країни.

На практиці країни використовують обидва принципи, що призводить до міжнародного подвійного оподаткування, яке уникнуто через міжнародні договори про уникнення подвійного оподаткування.

Отже, створення офшорних компаній має перспективи для тих, хто буде свій бізнес в офшорах, проте існування офшорного сектора може гальмувати економічний розвиток країни.

1.3. Механізми застосування офшорних зон для оптимізації оподаткування ТНК

Проблема ухилення від сплати податків та уникнення оподаткування шляхом використання податкових оаз предметом активного обговорення в різних організаціях, включаючи Конгрес США та організацію економічного співробітництва та розвитку, а також промислово розвинені країни G-20.

Міжнародні корпорації ретельно використовують різні методи для штучного переміщення прибутку з країн високого оподаткування до країн з низьким рівнем оподаткування. Це може включати маніпулювання цінами в угодах з пов'язаними компаніями та зміщення боргів в країни з високим рівнем оподаткування. Наприклад, доходи іноземних підрозділів можуть бути оподатковані за зниженими ставками через режим GILTI, що дозволяє уникнути повного оподаткування в США.

Також фізичні особи можуть уникнути сплати податків на пасивний дохід, якщо не повідомляють про отримані закордоном доходи. Відсотки, дивіденди та приріст капіталу, що виплачуються іноземним одержувачам, часто не оподатковуються, що дозволяє фізичним особам уникнути сплати податків на доходи з джерел у США. Це може здійснюватись шляхом створення штучних корпорацій та трастів у країнах-парах для пересилання коштів до іноземних юрисдикцій. Оцінки вартості уникнення сплати податків фізичними особами коливаються від 40 до 70 мільярдів доларів США [32].

Різні організації розвитку вказують на те, що припинення цього міжнародного ухилення від сплати податків може мати значний соціальний вплив та звільнити ресурси для вирішення нагальних проблем розвитку [33].

Кампанія IF розраховує, що уникнення сплати корпоративних податків коштує країнам, що розвиваються, приблизно 70 мільярдів фунтів стерлінгів на рік, що можна було б використати для порятунку життів 85 000 дітей віком до п'яти років у найбільш бідніших країнах світу щороку. Action Aid стверджує, що

відшкодування податкових втрат в Африці дозволило б забезпечити загальну початкову освіту та загальну охорону здоров'я, а залишені кошти вистачило б на модернізацію дорожньої мережі всієї Африки.

Організація ONE стверджує, що в найбідніших країнах світу можна було б запобігти 3,6 мільйонам смертей на рік, якщо було б вирішено проблему ухилення від сплати податків через неправильне ціноутворення в торгівлі. Christian Aid повідомляє, що ухилення від сплати податків призводить до загибелі 1000 дітей щодня [34].

Більшість заходів, спрямованих на розв'язання проблеми перенесення прибутку міжнародними корпораціями, передбачають зміни у податковому законодавстві, такі як посилення системи GILTI, обмеження можливостей використання іноземних податкових кредитів для зменшення податкових обов'язків та вирішення проблеми "check-the-box". Пропозиції президента Байдена та деякі ініціативи Конгресу, зокрема Закон про побудову досконаліших підприємств (Build Back Better Act), містять ряд положень, спрямованих на боротьбу з ухиленням від сплати податків на прибуток. Заходи щодо боротьби з ухиленням від сплати податків фізичними особами включають посилення FATCA, збільшення ресурсів для правозастосування та удосконалення механізмів правозахисту [35].

"Round tripping" вважається одним із найефективніших методів нелегального ухилення від сплати податків. Наприклад, підприємець-резидент США, який прагне інвестувати в американські фондові та облігаційні ринки, не сплачуючи прибутковий податок, може створити корпорацію в одному з податкових укріттів, таких як Кайманські острови, Швейцарія або Сінгапур. Гроші направляються у цю корпорацію, яка потім інвестує їх у цінні папери на біржах Нью-Йорка або NASDAQ. Хоча доходи від цих інвестицій отримує сам підприємець, для податкової служби вони вважаються доходами з іноземної корпорації, яка звільнена від оподаткування в США. Таким чином, інвестиційний дохід накопичується без сплати податків. Податкова служба може бачити таку

транзакцію, проте вона виглядає так, ніби вона виникла від іноземної корпорації, а не від громадянина США [36].

У міжнародній практиці як ухилення, так і уникнення оподаткування використовують офшорну систему, застосовуючи схожі та взаємопов'язані методи. Часто поширюється неправильне твердження про легальність ухилення від сплати податків. Однак багато схем ухилення насправді є незаконними, оскільки не дозволяють уникнути сплати податків. Проте успішність виявлення таких схем значно залежить від ресурсів, доступних для податкового аудиту та розслідувань [37].

Згідно з звітом ООН "Фінансування сталого розвитку в 2020 році", значна частина податкових аудитів показує заниження податкових платежів, проте це рідко призводить до судового переслідування. Дані також свідчать про більший відсоток успішних перевірок у країнах з низьким рівнем доходу, хоча вони не мають достатніх ресурсів для проведення регулярних аудитів, що призводить до того, що більшість незаконних схем ухилення залишаються непоміченими.

Один з прикладів таких "сірих зон" - це схема торгівлі CUM-EX, яка використовувала подвійне оподаткування і завдала значних збитків різним європейським країнам, при цьому припадала на Німеччину приблизно половина з них. Ця схема, визнана легальною елітною юридичною фірмою Freshfields Bruckhaus, потребувала великих зусиль правоохоронних органів для розкриття та внесення змін до законодавства. Хоча нарешті, наприкінці 2019 року, двоє банкірів були засуджені, їхні умовні терміни свідчать про складнощі у доведенні їх вини. До цього часу можна подати аргументи на користь того, що посередники не порушували закон і що навіть така схема переслідувань легальна [38].

Існує безліч дій, особливо з боку корпорацій, які часто характеризуються як уникнення (avoidance) податків, що є легальним, проте можуть бути класифіковані як ухилення (evasion), що є незаконним [88]. Один із прикладів - це так зване трансферне ціноутворення, коли компанії встановлюють низькі ціни на товари, продані філіям у країнах з низьким рівнем оподаткування, але платять високі ціни за закупівлю у них. Якщо ці ціни, що мають бути встановлені на рівні ринкових,

фактично встановлені на штучному рівні, то така практика може бути вважена ухиленням, навіть якщо суд не скасує ці ціни через відсутність доказів про їхнє штучне встановлення. Більшість міжнародних спроб уникнення податків фізичних осіб насправді відображають ухилення, і оцінюються приблизно в 40 мільярдів доларів США.

До 2018 року американські транснаціональні корпорації не сплачували податок на прибуток, отриманий своїми закордонними дочірніми компаніями, до того моменту, поки цей прибуток не був репатрійований американською материнською компанією у вигляді дивідендів. Проте, певні види пасивного доходу та доходи пов'язаних компаній, що можуть легко переміщуватись, підпадали та продовжують підпадати під оподаткування відповідно до Підрозділу F (Subpart F). Контрольовані іноземні корпорації (Controlled foreign corporations - CFCs), які переважно контролюються американськими компаніями, не розглядаються як окремі юридичні особи для оподаткування, і весь їхній дохід вважається частиною доходу материнської компанії. Податки на репатрійований прибуток (або, рідше, на прибуток, який вже оподатковується в країні філії) можуть бути зменшені на суму сплачених іноземних прибуткових податків.

Ухвалений у 2017 році Закон про зменшення податків та створення робочих місць, відомий як TCJA (The Tax Cuts and Jobs Act), припинив оподаткування дивідендів іноземних філійних компаній і введення мінімального податку на доходи з-за кордону, який спрямований на обмеження перенесення прибутку. Цей мінімальний податок, відомий як глобальний нематеріальний дохід з низьким оподаткуванням (GILTI), дозволяє компаніям відраховувати 10% вартості матеріальних активів і зменшувати решту суми на 50% (після 2025 року – 37,5%).

Внаслідок зниження ставки корпоративного податку з 35% до 21% за Законом TCJA, ефективна ставка податку на GILTI складає 10,5% (після 2025 року – 13,125%). Крім того, TCJA введення відрахування для нематеріального доходу, отриманого з-за кордону (FDII) американськими компаніями, з метою зменшення зацікавленості компаній у володінні нематеріальними активами для обслуговування ринків у США чи за кордоном. Дохід, що підлягає відрахуванню,

розраховується шляхом зменшення на 10% вартості нематеріальних активів, а потім відрахування частки у розмірі 37,5% (після 2025 року – 20,875%), помноженої на частку експортованих товарів та послуг.

Переміщення прибутку до податкових оаз нерідко стикається з проблемою недостатнього наявності робочої сили та інших ресурсів для проведення реальної діяльності в цих юрисдикціях. Однак компанії розробили методи використання податкових переваг в інших країнах, щоб одночасно здійснювати виробничу діяльність і переносити прибуток до безподаткових юрисдикцій [39].

Один з прикладів такої стратегії - метод "подвійного ірландсько-голландського сендвіча", використовували деякі американські компанії, як видно зі статей у Google News. У цьому сценарії американська компанія передає свій нематеріальний актив ірландській холдинговій компанії. Потім через голландську дочірню компанію, що розташована між ірландською холдинговою компанією та ірландською торговельною дочірньою компанією, роялті переносяться з торговельної дочірньої компанії. Ірландська холдингова компанія, яка оподатковується за ставкою 0% на Бермудських островах, отримує ці роялті, уникаючи навіть низького ірландського податку 12,5% за допомогою цієї стратегії [40].

Останнім часом країни Європи розпочали скаржитися на те, що такі компанії, як Google, Apple, Amazon, Facebook і Starbucks, в деяких випадках використовують цю стратегію. Наприклад, Ірландія скасувала деякі подвійні угоди, що призводили до відсутності іноземного оподаткування. Також прибуток може бути перенесений безпосередньо в податкові оази, як у випадку з Yahoo, де голландський посередник переніс прибуток безпосередньо на Кайманові острови, оскільки там не стягується податок у першоджерела, як це було б у Франції чи Ірландії.

РОЗДІЛ 2

ІМПЕРАТИВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОГО БІЗНЕС-ОФШОРИНГУ

2.1. Особливості ведення бізнесу офшорних компаній в умовах глобальної фінансової системи

Офшорні компанії є ефективним методом ведення бізнесу, який дозволяє заощаджувати на податках [26]. Офшорні компанії зазвичай реєструються у невеликих країнах, на островах з низьким рівнем економіки, але високою політичною стабільністю [13]. На сьогодні існують п'ять досить компактних груп офшорних зон, їх перелік представлено на рис. 2.1.

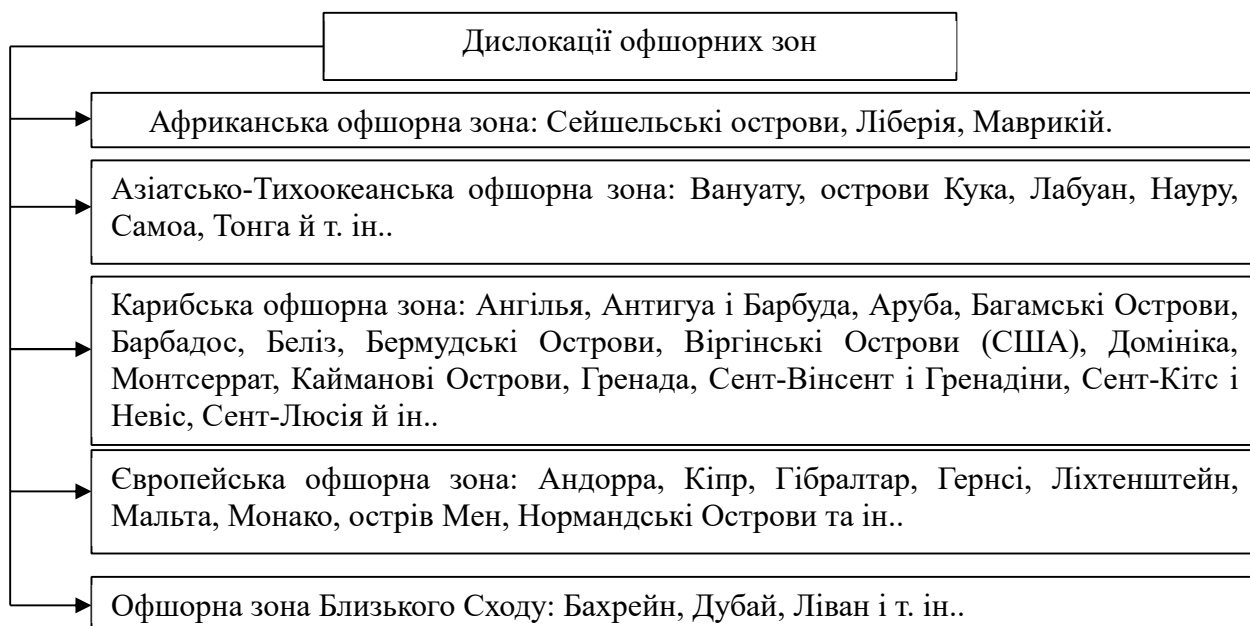

Рис. 2.1 Дислокації офшорних зон світу

Джерело розроблено автором на основі [28]

Отже, з рис. 2.1 можна зробити висновок, що офшорні зони на сьогоднішній день є досить популярними та мають обширну дислокацію.

Основні причинами, що стимулюють розвиток офшорного бізнесу на сьогодні, згруповані на рис. 2.2.

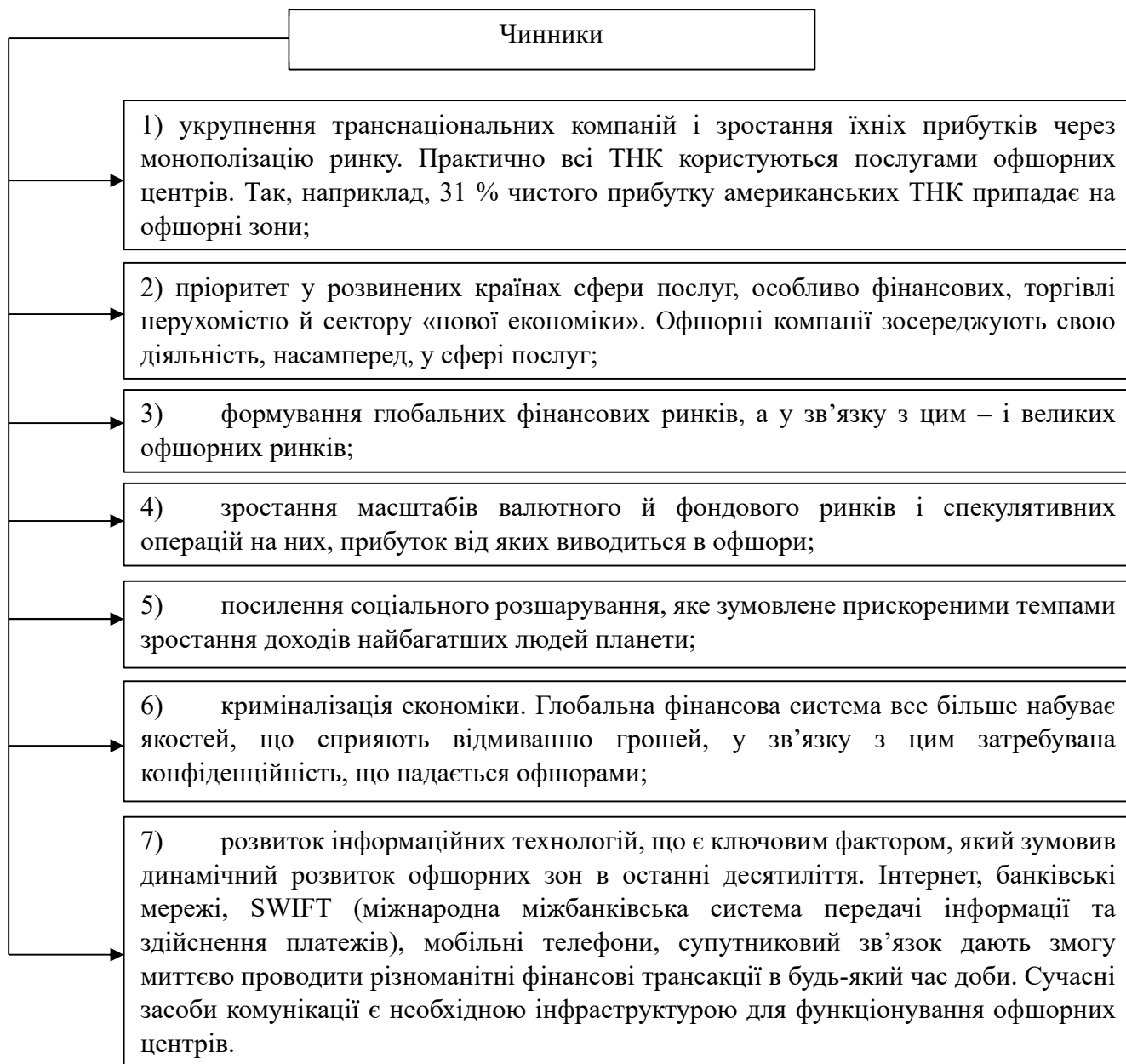

Рис. 2.2 Стимулюючі чинники розвитку офшорного бізнесу

Джерело розроблено автором на основі [28]

Отже, можна відзначити, що офшорний бізнес є складною та динамічною галуззю, яка відіграє важливу роль у глобальній економіці. Зростання його популярності пояснюється кількома факторами, серед яких укрупнення транснаціональних компаній, розвиток глобальних фінансових ринків, попит на

послуги офшорів у розвинених країнах та використання сучасних інформаційних технологій.

Однак, разом з тим, існують і проблеми, такі як соціальне розшарування, криміналізація економіки та ризики подвійного оподаткування. Отже, відповідна регуляція та нагляд за офшорними центрами, співпраця між державами та впровадження технологічних інновацій можуть сприяти сталому та ефективному розвитку офшорного сектору.

Сучасні глобальні фінансові потоки характеризуються взаємозв'язком окремих юрисдикцій та формують складну мережу фінансових зв'язків на світовому рівні.

На рис. 2.3 представлені взаємні фінансові зв'язки між територіями.

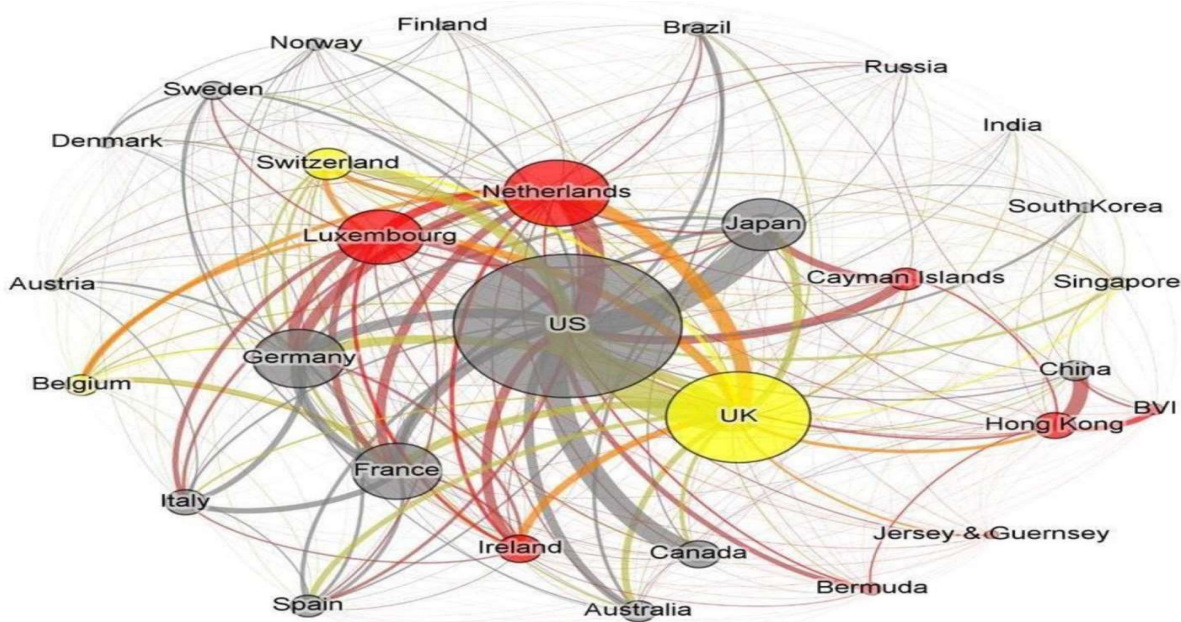

Рис. 2.3 Позиція найбільших офшорних фінансових центрів (ОФЦ) у транскордонних глобальних фінансах

Джерело розроблено автором на основі [28]

Розмір кола на рис. 2.3 вказує на обсяг транскордонних фінансових потоків, а кольорова гама відображає рівень офшоризації. Так, сірий колір вказує на території, що не відомі як офшорні фінансові центри. Червоний колір позначає традиційні офшорні центри. Жовтий колір вказує на нові офшорні центри та їх потенціал. Наприклад, США та Велика Британія мають найбільший обсяг

двосторонніх фінансових зв'язків. Крім того, значну роль відіграють Нідерланди, Люксембург, Ірландія, Гонконг, Кайманові острови, Бермудські острови та Британські Віргінські острови [4].

На рис. 2.4 відображено країни, які володіють більшою частиною офшорних фінансових багатств, % – 2022

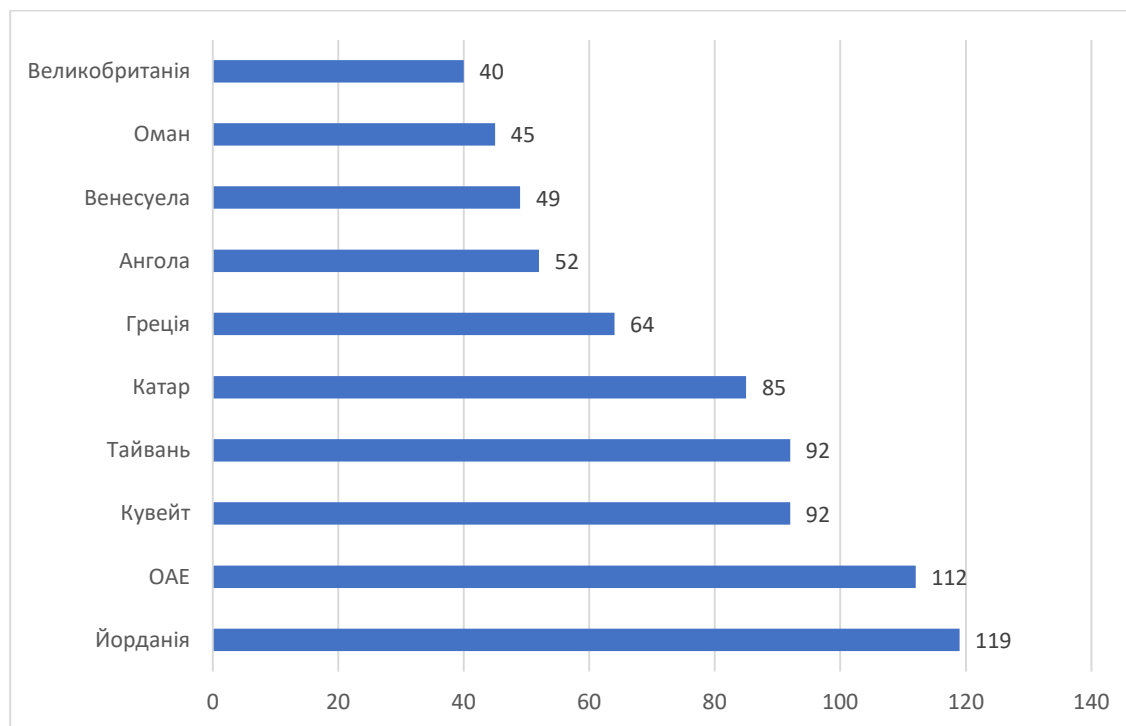

Рис. 2.4 Країни, які володіють більшою частиною офшорних фінансових багатств, % – 2022

Джерело розроблено автором на основі [51]

Отже, з рис. 2.4 можна зробити висновок, що найбільшою частиною офшорних фінансових багатств володіють саме Йорданія, ОАЕ та Кувейт. Слід зазначити, що Йорданія має показник 119% порівняно з Великобританією, яка має 40%.

Загалом, сучасний процес офшоризації світової економіки охопив майже кожену країну. За даними ОЕСР, світова економіка щорічно втрачає приблизно 20 трлн. доларів, причому США зазнають це втрати на рівні 10% від усієї економіки.

Офшорні компанії та трасти, зокрема міжнародні бізнес-компанії («МБК»), можна використовувати різними способами. З появою глобалізації (і спричиненої Інтернетом) – і з належним професійним керівництвом – тепер можна жити в одній

країні, ефективно оподатковувати бізнес в іншій і здійснювати приватні банки в третій країні.

Зважаючи на те, що шлях до створення ефективного захисту активів (і до досягнення найнижчих можливих податкових рахунків від таких підприємств) непростий, усіяний прихованими наземними мінами для необережних. Далі варто розглянути приклади стратегій офшорних компаній.

1) Підприємства, що надають рекламні та маркетингові послуги.

Існує багато способів використання офшорних компаній для сприяння ефективній податковій міжнародній торгівлі. Деякі з найбільш популярних видів діяльності, які здійснюються з офшорів, включають діяльність, що базується на послугах, таких як реклама та маркетинг, а також продаж і розповсюдження інформаційних продуктів. Візьмемо для прикладу Facebook. Австралія є одним із найуспішніших ринків Facebook з 11 мільйонами користувачів, або приблизно 68 відсотками населення Інтернету.

За оцінками консорціуму купівлі медіа Group M, цього року Facebook отримає 55 мільйонів доларів доходу від реклами від австралійських користувачів. Але переважна більшість з них виставлятиметься через Facebook в Ірландії, де ставка комерційного податку вдвічі нижча від 30-відсоткової ставки, що стягується в Австралії.

Google також виставляє рахунки австралійським користувачам своєї рекламної системи через свою ірландську дочірню компанію. Це дозволило йому законно сплатити 74 176 доларів США податку з доходу в 201 мільйон доларів.

Якщо взяти до уваги дохід від продажу товарів і валюти для ігрових додатків, таких як FarmVille, джерела в галузі маркетингу кажуть, що справжня цифра австралійського бізнесу Facebook може бути ближчою до 100 мільйонів доларів. Оскільки Facebook не веде свої облікові записи в Австралії, ніхто, окрім компанії, не знає, скільки податків вона повинна сплачувати до казначейства, якщо такі є.

Ключ до успішного використання офшорних компаній для такої діяльності полягає в тому, що послуги надаються з офшорів (+ послуга має виставлятися за

комерційно реалістичною ціною). Це вимагає особливої уваги до формулювань купівлі-продажу та інших комерційних угод. Крім того, життєво важливо переконатися, що офшорна компанія не буде помічена як робота з берега. Наприклад, у цьому випадку для офшорної компанії було б недоцільно мати постійний фізичний офіс у будь-якій країні, де розташовані її клієнти.

2) Замовлення поштою або бізнес на веб-сайті.

Це ще один приклад торгової операції, яка може ефективно оподатковуватись з офшору. Зазвичай компанії, що здійснюють замовлення поштою (і багато веб-сайтів), ніколи фактично не приймають те, що продають. Тому немає необхідності зберігати запаси на складі. (Більшість підприємств, які займаються замовленнями поштою, насправді є посередниками, які спеціалізуються на маркетингу).

Як це працює, компанія отримує замовлення (через розміщений веб-сайт або у відповідь на друковану рекламу, яку вони розмістили з офшору). Вони передають деталі замовлення виробнику, який потім виконує замовлення та пакує продукт (використовуючи замовлення поштою або фірмовий знак компанії на веб-сайті) для відправлення поштою або кур'єру безпосередньо кінцевому покупцеві. За умови, що замовлення прийнято з офшору, різницю між вартістю та продажною ціною потенційно можна отримати в офшор без оподаткування. Знову ж таки, щоб це працювало, бізнес із замовленнями поштою або на веб-сайті має керуватися та контролюватися (і приймати замовлення) з офшору.

3) Офшорні «кептивні» страхові компанії.

Прибуток, отриманий кептивом на диференціалі, буде реалізований і отриманий в офшорі, потенційно звільнений від оподаткування. Ще одна перевага володіння офшорною кептивною страховою компанією полягає в тому, що її можна використовувати як засіб для інвестування в більш широкий спектр фінансових продуктів, ніж який можна отримати в іншому випадку.

Крім того, якщо Captive буде зареєстровано в нульовій податковій юрисдикції, прибутки від його інвестицій будуть отримані (а також можуть бути реінвестовані) в офшорі, потенційно звільнені від податків.

4) Факторингові компанії.

Факторинг заборгованості – це процес, за допомогою якого компанія, яка займається розливом капіталу, купує борг у підприємства, що має обмежені кошти, за меншу від номінальної вартості (скажімо, 80% боргу), який потім стягує, зараховуючи різницю (у цьому прикладі 20% боргу) як операційний прибуток. Його запаси в торгівлі - це капітал, який можна зберігати, управляти та постачати з офшорів.

5) Інвестиції в офшори або хедж-фонди

Багато, якщо не більшість, «оншорних» фондів обмежені щодо того, у що вони можуть інвестувати та що вони можуть запропонувати роздрібному інвестору. Крім того, жорстке регулювання робить витрати на створення та обслуговування таких фондів значними, які в кінцевому підсумку покладаються на споживача.

Офшорні фонди, навпаки, швидше та дешевше створити (і підтримувати). Крім того (оскільки вони не зареєстровані в державах-членах із високим рівнем регулювання), вони зазвичай менше контролюють те, у що вони дозволять інвестувати Менеджеру фонду. Це привабливо для інвесторів із вищою за середню схильністю до ризику, наприклад тих, хто шукає вищої (скажімо, двозначної) прибутковості.

Багато офшорних фондів, однак, не дозволяють «оншорним» інвесторам брати участь, за винятком досвідчених інвесторів (наприклад, осіб із чистим фондом активів у 2 мільйони доларів США або річним оподатковуваним доходом не менше 200 000 доларів США).

6) Офшорні заповіти та планування нерухомості.

Офшорний майновий план може бути розроблений таким чином, що майно фізичної особи після смерті передається офшорному бенефіціару, як правило, міжнародному трасту. Бенефіціар зазвичай створюється з єдиною метою принести користь певним призначеним особам, ніколи не передаючи цим особам необмежений контроль над активами померлого. Такий план забезпечує комфорт для клієнта, який може безпечно продовжувати роботу свого життя, знаючи, що його важко здобуті активи не будуть витрачені даремно, коли його більше не буде.

поруч. Крім того, на відміну від передачі цих активів трасту перед смертю, клієнт також отримує вигоду від того факту, що він все ще може насолоджуватися (і зберігати повний контроль над своїми активами) скільки забажає.

7) Група фінансових компаній.

Правила низької капіталізації на території країни часто обмежують суму податкових відрахувань, які можна вимагати від вартості коштів, позичених одним членом групи компаній у іншого. За умови, що структура відповідає поточним комерційним та операційним цілям відповідної компанії, може бути створена конкретна офшорна корпоративна структура, яка може сприяти незалежному фінансуванню для компанії або групи компаній поза межами застосування місцевих законів (застосування яких інакше б обмежити суму, яку можна вимагати вдова шляхом податкових відрахувань на комісію за кредит або виплату відсотків).

Як це може працювати, кошти передаються офшорній організації, яка, у свою чергу, через офшорну фінансову компанію позичає ці кошти офшорній компанії-резиденту. У певних ситуаціях навіть можна вимагати податкову знижку для початкового платежу коштів за кордоном, а також для виплати відсотків, здійснених офшорній фінансовій компанії!

Як завжди, щоб таке підприємство запрацювало, чіткі комерційні цілі мають бути очевидними з самого початку. Крім того, це особливо складна система структурування офшорів, а формування та розгортання такого плану вимагатиме залучення спеціалізованої професійної допомоги.

8) Офшорні агентства з найму та підбору персоналу.

Створення офшорного кадрового агентства в центрі з нульовим або низьким рівнем оподаткування — це розумний спосіб для працівників, які працюють за контрактом, заощадити на податках.

Як це може спрацювати, підрядник погоджується працювати виключно на агентство в обмін на те, що агентство гарантує йому, за письмовою угодою, мінімальний обсяг і/або норму роботи. Наступного разу, коли підрядник знаходить роботу, яку він хотів би взяти, він просто повідомляє потенційному роботодавцю, що працює виключно на (офшорну) XYZ Employment Agency Ltd. Скажімо,

контракт укладено на 100 000 доларів США. Роботодавець підписує контракт, погоджуючись виплатити The XYZ Employment Agency Ltd 100 000 доларів США. Тоді XYZ Employment Agency Ltd передає роботу підряднику за субпідряд, скажімо, за 50 000 доларів США (якою б найнижчою ставкою не могла бути плата за роботу такого типу – договірна ціна не може розглядатися як комерційно нереалістична; саме тут ці речі можуть справді зіпсуватися). Половина контрактної ціни в 100 000 доларів США надходить в офшор, потенційно звільняючись від податків.

Здатність Офшорного кадрового агентства брати на себе відповідальність за зобов'язання, не пов'язані із заробітною платою, означає, що роботодавцю часто більше не потрібно турбуватися про такі речі, як податки на заробітну плату, виплати за вислугу років (пенсійний план), страхування компенсацій працівникам, витрати на навчання або податок на додаткові пільги. Це робить ще більш привабливим для потенційного роботодавця найняти підрядника. Крім того, запровадження ПДВ/податку на товари та послуги в більшості країн означало, що багато компаній і підприємств можуть отримати фінансову вигоду від експорту (або імпорту) послуг, які в іншому випадку були б отримані з землі.

9) IT-консалтинг.

Це ще один напрямок роботи, який особливо добре підходить для офшорного структурування, оскільки часто робота виконується особою, яка проживає в країні «А» для клієнта, який взагалі знаходиться в іншій країні (тобто країні «Б»). Замість того, щоб його наземна компанія взяла контракт на IT-консалтинг, кмітливий IT-консультант або розробник сьогодні запропонує IT-консалтинговій компанії в центрі з нульовими або низькими податками взяти на себе контракт, а потім передасть йому роботу субпідрядника за нижчою ціною. . Різниця знову отримується та передається в офшорний банк, потенційно звільняючись від податків.

10) Холдинги інтелектуальної власності.

Офшорні компанії широко використовуються багатими на інтелектуальну власність компаніями як засіб захисту своїх унікальних ідей або брендингу та для

економії податків. Промислові підприємства також часто використовують свої технологічні інновації, передаючи таку інтелектуальну власність («ІВ») офшорній ліцензійній компанії. Головне – продати або передати ІР офшорній компанії на ранній стадії. Скільки б офшорна компанія не платила за ІВ, це має бути комерційно реалістична ціна. (В ідеалі передача ІР мала б відбуватися незабаром після запуску бізнесу, щоб мінімізувати витрати на передачу).

Після цього роялті, ліцензійні збори та інші суми, пов’язані з використанням ІВ, можуть бути отримані Офшорною ліцензійною компанією від пов’язаних (а також непов’язаних) компаній, потенційно неоподатковуваних, офшорних, таким чином зменшуючи загальний податковий тягар групи .

Хоча зміни законодавства в деяких країнах ускладнили впровадження таких стратегій, ефективні засоби утримання та використання інтелектуальної власності через офшорну корпоративну структуру все ще існують, за умови, що відповідну структуру можна створити (отже, знову ж таки, важливо переконатися, що ви обираєте досвідченого, обізнаного постачальника послуг зі створення офшорних компаній).

11) Офшорні фонди соціального забезпечення працівників.

З посиленням регулювання традиційні плани акцій/опціонів для співробітників і плани бонусів для співробітників стають дедалі дорожчими як для створення, так і для адміністрування з «берега». З іншого боку, зареєстрована та керована офшорна структура вірності співробітників або фонд соціального забезпечення можуть надавати переваги, подібні до плану акцій/опціонів для співробітників або плану бонусів для співробітників, але за набагато економічнішою ціною. Традиційні фонди соціального забезпечення працівників дуже обмежені щодо того, куди можна інвестувати кошти фонду (наприклад, часто їх можна інвестувати лише в акції компанії-роботодавця).

З іншого боку, офшорні пенсійні фонди зазвичай можуть діяти поза межами обмежувальних положень більшості місцевих пенсійних схем і, таким чином, можуть інвестувати в широкий спектр інвестицій (зокрема у

високоприбуткові/ризикові інвестиції, такі як торгівля валютою, облігації). , похідні інструменти тощо).

Оскільки офшорний фонд має набагато більший вибір щодо того, куди, як і коли інвестувати, фонд також може бути використаний як засіб інвестування з високою прибутковістю як для роботодавця, так і для працівника (тобто на додаток до вигоди для працівників, оскільки вони отримують пільговий податковий режим на вихід на пенсію або звільнення). Крім того, оскільки Фонд зареєстровано та керується в середовищі нульового оподаткування, і йому не потрібно щороку сплачувати податки, він може нарощувати свою капітальну базу набагато швидше завдяки потужності компаундування.

Податкові відрахування також можуть бути доступні в деяких країнах для сплати роботодавцями внесків до пенсійних/пенсійних фондів/фондів соціального забезпечення нерезидентів.

12) Офшорні фонди відшкодування.

У деяких країнах зараз законодавство вимагає від роботодавців зберігати кошти для покриття непередбачених обставин, таких як звільнення або юридична відповідальність працівників (наприклад, деяких колишніх власників готелів тепер вимагають відшкодувати збитки, десятиліттями пізніше, колишнім працівникам, які захворіли на рак легенів після роботи в роках у прокурених барах).

Створення такого офшорного фонду має очевидні переваги. Наприклад, оскільки офшорна організація має набагато більший вибір інвестицій, офшорний фонд відшкодування може бути використаний тим часом як високоприбутковий (потенційно неоподатковуваний) інвестиційний засіб для роботодавця (тобто за умови, що фонд дотримується свого статуту та завжди тримається осторонь розумна сума, яка може знадобитися для фінансування потенційних зобов'язань у майбутньому).

Крім того, оскільки Фонд зареєстровано та керується в середовищі нульового оподаткування, і йому не потрібно щороку сплачувати податки, він може нарощувати свою капітальну базу набагато швидше завдяки потужності

компаундування. Податкові відрахування також можуть бути доступні в деяких країнах для сплати роботодавцем внесків до фонду відшкодування нерезидента.

Після ліквідації наземного бізнесу доходи фонду можуть бути повернуті роботодавцю (потенційно не оподатковуються, наприклад, якщо роботодавець є податковим резидентом країни, яка не оподатковує такі надходження).

Поширені типи офшорних компаній продемонстровані у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Типи офшорних компаній

Тип	Переваги	Недоліки
Міжнародна комерційна компанія (ICC) або бізнес-компанія (BC)	1. Міжнародні корпорації звільняються від гербового збору та інших місцевих корпоративних податкових законів, якщо вони уникають місцевого ринку. 2. Уникають необхідності вести облік своїх основних бізнес-витрат, але, що більш важливо, вони приховують свої прибутки. 3. Майже будь-яка валюта може використовуватися для ведення рахунків у ICC.	Види підприємницької діяльності, якими може займатися ICC, обмежені. Їм не дозволяється надавати послуги азартних ігор, ставок або казино, банківські та інвестиційні послуги третім особам, надавати послуги страхування чи перестрахування або надавати страхові послуги третім особам, якщо вони не мають ліцензії відповідно до закону, який дозволяє їм це робити. .
International Business Corporation (IBC)	1. Звільняються від сплати податків. Наприклад, RAK IC звільняється від сплати ряду податків, включаючи податки на прибуток, імпортно-експортні податки, корпоративні податки та податки, що утримуються. 2. Вимоги до щорічного обслуговування прості. Одним із прикладів юрисдикції з мінімальними вимогами до бухгалтерського обліку є Британські Віргінські Острови (БВО). 3. Імена акціонерів і директорів не розголошуються широкому загалу. 4. Мінімальна сума капіталу не потрібна. Лише 1 долар США було затверджено як акціонерний капітал і RAK.	Крім того, що забороняється займатися низкою видів підприємницької діяльності. Наприклад, не дозволяється керувати страховою чи перестраховою компанією, наймати страхового агента, брокера чи керівництво, їм заборонено вести бізнес у фармацевтичній, ігровій або порнографічній індустрії.
Товариство з обмеженою відповідальністю (LLP)	1. Безстрокове правонаступництво означає, що на існування LLP не впливають жодні зміни його партнерів. Навіть якщо партнер виходить або долучаються нові партнери, LLP продовжує існувати як окрема юридична особа. Це	1. Щоб залучити гроші, LLP не може випускати акції для широкої громадськості. 3. Без згоди інших учасників один з учасників може дозволити товариству укладати господарські операції. Це може спричинити

Продовження таблиці 2.1

1	2	3
	забезпечує безперервність бізнесу та забезпечує стабільність операцій. LLP може укладати контракти, володіти активами та брати на себе зобов'язання незалежно від своїх партнерів. 2. Просте щорічне дотримання нормативних вимог для товариств з обмеженою відповідальністю (LLP) стосується спрощених і оптимізованих вимог до відповідності, якими зазвичай користуються LLP. Це включає звільнення від певних обов'язків подання та адміністративних завдань 3. Активи учасників захищені від ділових зобов'язань, оскільки LLP має власну чітку правову базу для бізнесу. 4. Така компанія може виконувати низку завдань, як-от наймання персоналу та володіння, оренда або лізинг нерухомості.	конфлікти між партнерами під час ведення бізнесу.
Міжнародна компанія з обмеженою відповідальністю (LLC)	1. пропонує своїм членам захист обмеженої відповідальності. Це означає, що особисті активи учасників, як правило, захищені від боргів і зобов'язань. 2. Забезпечують гнучкість у структуруванні управління та власності. Членами можуть бути фізичні особи, корпорації чи інші організації, що дозволяє мати різноманітні структури власності. Крім того, учасники можуть самостійно керувати або призначати менеджерів для виконання повсякденних операцій, забезпечуючи гнучкість у прийнятті рішень і операційному контролі. 3. Наскрізне оподаткування часто є вигідним для міжнародних ТОВ. У результаті ТОВ не потрібно сплачувати податки з власних доходів. Натомість прибутки та збитки «переходять» до учасників, які потім записують їх у свої особисті податкові декларації. Завдяки цьому можна уникнути проблеми подвійного оподаткування, яка може статися з деякими корпораціями.	1. ТОВ заборонено вести справи з місцевими жителями. 2. Будь-які акції, боргові зобов'язання чи інші цінні папери компанії не можуть бути випущені резидентам або будь-якій компанії, організованій відповідно до Закону про компанії. 3. Робота в юрисдикціях, відомих своїми сприятливими податковими режимами, іноді може викликати занепокоєння щодо репутації та прозорості. Деякі зацікавлені сторони можуть сприймати такі структури скептично або пов'язувати їх з ухиленням від сплати податків. Важливо враховувати потенційний вплив на імідж і репутацію компанії.

Продовження таблиці 2.1

1	2	3
Приватна компанія з обмеженою відповідальністю (Pte Ltd)	1. Акціонери не ризикували б втратити свої особисті активи, якщо приватна компанія з обмеженою відповідальністю зіткнулася з фінансовими труднощами та була змушена розпуститися через обмеження фінансових зобов'язань акціонерів. 2. Захист від ворожого поглинання: це допомагає багатьом акціонерам, оскільки не дозволяє акціонерам продавати свої акції зовнішнім покупцям. Для того, щоб продати або передати акції, акціонери також повинні погодитися, що робить вороже поглинання малоймовірним. 3. Відсутність мінімального капіталу – за винятком вимоги щодо випуску принаймні однієї акції на момент заснування, немає жодних вимог до мінімального капіталу. 4. Оскільки юридичний статус компанії та її власників є різними, Pre Ltd продовжує існувати, незважаючи на зміни членства.	Приватні компанії з обмеженою відповідальністю не вважаються конфіденційними. Широка громадськість повинна мати доступ до певної інформації.

Джерело: складено автором самостійно

1) Міжнародна комерційна компанія (ICC) або бізнес-компанія (BC). Залежно від законодавства офшорної юрисдикції суб'єкт господарювання може бути міжнародною комерційною компанією (ICC) або комерційною компанією (BC). Офшорна компанія називається BC на Британських Віргінських островах і ICC на Сейшельських островах. Поки підприємницька діяльність здійснюється за межами початково зареєстрованої юрисдикції, вони можуть вільно займатися типовою підприємницькою діяльністю. Якщо ні, вони не мають права на спеціальні податкові пільги.

2) International Business Corporation (IBC) — це назва, яку можна використовувати як синоніми з International Corporation (IC) Ras Al Khaimah IC, а інші офшорні юрисдикції мають тісні зв'язки з цим типом компаній.

3) Товариство з обмеженою відповідальністю (LLP) — це юридична бізнес-структура, яка поєднує ознаки товариства та корпорації, забезпечуючи партнерам

захист з обмеженою відповідальністю. У LLP партнери не несуть особистої відповідальності за борги та зобов'язання партнерства, захищаючи свої особисті активи від зобов'язань, пов'язаних з бізнесом.

4) Міжнародна компанія з обмеженою відповідальністю (LLC) — це бізнес-структура, яка поєднує захист обмеженої відповідальності корпорації з гнучким управлінням і наскрізним оподаткуванням партнерства. Це популярний вибір для компаній, які працюють на міжнародному рівні, оскільки він надає переваги в різних юрисдикціях.

5) Приватна компанія з обмеженою відповідальністю (Pte Ltd) — це юридично визнана фірма, учасники якої несуть виключну відповідальність за будь-які борги та інші фінансові зобов'язання, які підпадають під вимоги щодо власності компанії. Крім того, відповідальність власників і публічний продаж їхніх акцій обмежені в цьому виді бізнесу.

Переваги наявності офшорної компанії:

- Створення офшорного бізнесу допомагає підприємствам зменшити податкові зобов'язання. Це вигідно як для окремої людини чи компанії, так і для економіки.

- Порівняно кажучи, офшорний бізнес забезпечує вищий рівень анонімності та конфіденційності, ніж оншорний. Інформація про власників, директорів і акціонерів компанії не може бути розкрита в багатьох офшорних юрисдикціях через суворі правила конфіденційності.

- Міжнародна торгівля та бізнес можуть бути полегшені за допомогою офшорних фірм. Численні офшорні країни пропонують вигідне імпоротно-експортне законодавство, яке може допомогти підприємствам знизити тарифи, митні збори та інші торговельні бар'єри. Крім того, офшорні фірми можуть допомогти підприємствам отримати доступ до нових ринків і збільшити їх глобальну споживчу базу.

- Отримавши вигоду від нижчих витрат на оплату праці, орендної плати та інших накладних витрат, офшорний бізнес може різко мінімізувати операційні витрати. Наприклад, певні офшорні юрисдикції пропонують доступну

інфраструктуру та робочу силу, знижуючи вартість виробництва товарів або надання послуг.

Виклики з офшорною компанією:

– Ці підприємства можуть мати обмежений доступ до фінансування та фінансових послуг через більші ризики, пов'язані з офшорними корпораціями. Через це підприємствам, які працюють за кордоном, може бути важко отримати позики, кредитні лінії чи інші види фінансування.

– Такі організації, як FATF та OECD, встановлюють додаткові обмеження та перевірки офшорних підприємств. Дотримання цих правил може бути дорогим і складним, а невиконання цього може призвести до серйозних штрафів або інших юридичних наслідків.

– Через свою діяльність у багатьох країнах офшорний бізнес є предметом проблем з валютою та обмінним курсом. Це може вплинути на їх дохід, витрати та прибутковість, головним чином, якщо вони працюють з кількома валютами.

– Офшорним компаніям може бути важко зберегти контроль над своїми операціями, оскільки вони підпадають під дію законів і правил офшорної країни, де вони зареєстровані.

Отже, офшорний бізнес відзначається створенням сприятливого валютно-фінансового та фіскального середовища для підприємців, високим рівнем законодавчих гарантій у сферах банківської та комерційної конфіденційності, а також лояльним державним регулюванням. Серед головних переваг офшорних компаній варто відзначити просту процедуру реєстрації, мінімальні комісійні внески, гнучке управління та обмежену звітність, а також відсутність валютного контролю, сприятливе корпоративне законодавство та конфіденційність. Проте, процес деофшоризації економік країн є перешкодою для подальшого розвитку офшорного бізнесу, і світове співтовариство вживає різноманітні заходи для боротьби з офшорними практиками.

2.2. Визначення напрямків вдосконалення для привабливих та проблемних офшорних зон

Загалом, вплив офшорних зон на економіку є значним, особливо через їх вплив на бюджетні втрати у різних країнах та невизначеність економічних перспектив через уникнення оподаткування. Проте, важливо відзначити позитивний вплив офшорів на глобальну економіку, зокрема, щодо ефективного розподілу фінансових ресурсів, прискорення обороту в світовій економіці та зменшення глобального податкового навантаження, що зменшує ризики інвестицій.

Офшорні зони також сприяють розвитку країн третього світу та підвищенню їх конкурентоспроможності. Хоча більшість офшорних районів сприймаються як негативне явище, але світова практика показує, що вони не зникнуть незабаром. Зусилля на міжнародному, регіональному, двосторонньому та внутрішньому рівнях вже здійснюються для боротьби з офшорними практиками. Наприклад, Організація економічного співробітництва та розвитку та Міжнародна група протидії відмиванню грошей активно розробляють заходи для цього. Аналіз даних ОЕСР свідчить про зростання глобалізації, і відомі способи боротьби з офшорними практиками.

На сьогодні Фінансовою дією групою боротьби з відмиванням грошей (FATF) вважається провідною міжнародною організацією, яка виникла в результаті Саміту G-7 у 1989 році у Парижі. Основною метою FATF є встановлення стандартів та сприяння впровадженню ефективних заходів для протидії відмиванню грошей, фінансуванню тероризму та іншим загрозам. Для забезпечення цілісності міжнародної фінансової системи FATF розробила низку рекомендацій, що стали міжнародними стандартами у цій сфері. Ці рекомендації переглядалися та актуалізувалися кілька разів, останній раз у 2012 році. Крім того, FATF постійно оцінює дотримання вимог щодо боротьби з відмиванням грошей, у результаті чого

складається перелік юрисдикцій із стратегічними недоліками та розробляється план дій.

Таблиця 2.2

Перелік юрисдикцій FATF, що мають високі ризики

Юрисдикція зі стратегічними недоліками	Юрисдикція, яка більше не підлягає моніторингу
Багамські Острови	Ефіопія
Ботсвана	Шри-Ланка
Камбоджа	Туніс
Гана	
Ісландія	
Монголія	
Пакистан	
Панама	
Сирія	
Тринідад і Тобаго	
Ємен	
Зімбабве	

Джерело розроблено автором на основі: [33]

Крім того, з кінця 20 століття було прийнято широкий спектр заходів, таких як Конвенція ОЕСР про взаємну адміністративну допомогу у справах податків та поглиблення процесу AML/CFT. Наприклад, було введено чорний список "ухилення від сплати податків".

Ключовим етапом у боротьбі з офшорними практиками є впровадження плану ОЕСР та G-20 щодо боротьби з ухиленням від сплати податків та переказами прибутку (BEPS). Цей план включає 15 кроків, спрямованих на уникнення податкових ухилень, особливо з боку транснаціональних компаній, що може негативно впливати на країни, особливо на розвиваючіся, які значно залежать від податкових надходжень від корпоративного прибутку.

Таблиця 2.3

Напрямки вдосконалення для проблемних та привабливих офшорних зон

Для привабливих офшорних зон	Для проблемних офшорних зон
Запровадження на рівні міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.	Запровадження процесів демонополізації, деолігархізації та децентралізації.
Створення єдиного переліку юридичних та фізичних осіб, що зареєстрували компанії або відкрили рахунки в офшорах;	Реформування державно-адміністративного апарату країни

Продовження таблиці 2.3

1	2
	Створення сприятливого інвестиційного клімату у вітчизняній економіці.
	Розробка механізму, який унеможливував би функціонування механізмів тінізації.

Джерело розроблено автором на основі [26, 27, 32]

Запропоновані напрямки вдосконалення для привабливих та проблемних офшорних зон свідчать про необхідність реформування податкових та адміністративних систем в цих юрисдикціях. Впровадження міжнародних стандартів та реформування державної апаратури може сприяти збільшенню прозорості та довіри до офшорних зон, а також створити сприятливі умови для розвитку економіки відповідних країн.

2.3. Механізми та інструменти оптимізації протидії прихованому впливу капіталу з України

Офшоризація представляє собою процес, який має двояке значення. З одного боку, співпраця з офшорними зонами дозволяє підприємствам зменшити податкове навантаження, а з іншого - сприяє неконтрольованому відтоку капіталу з країни, що має негативний вплив на її економіку.

На сьогоднішній день основним мотивом використання офшорів для внутрішнього бізнесу є "відмивання" грошей, що становить загрозу фінансовій стабільності країни. У минулому офшори використовувалися для оптимізації оподаткування у виробничих та торгових операціях, але тепер їх використовують для відтоку капіталу.

Країни з нестабільною політичною та економічною ситуацією, слабкою судовою системою та жорсткими податковими умовами є лідерами за обсягами відтоку капіталу (рис. 2.5).

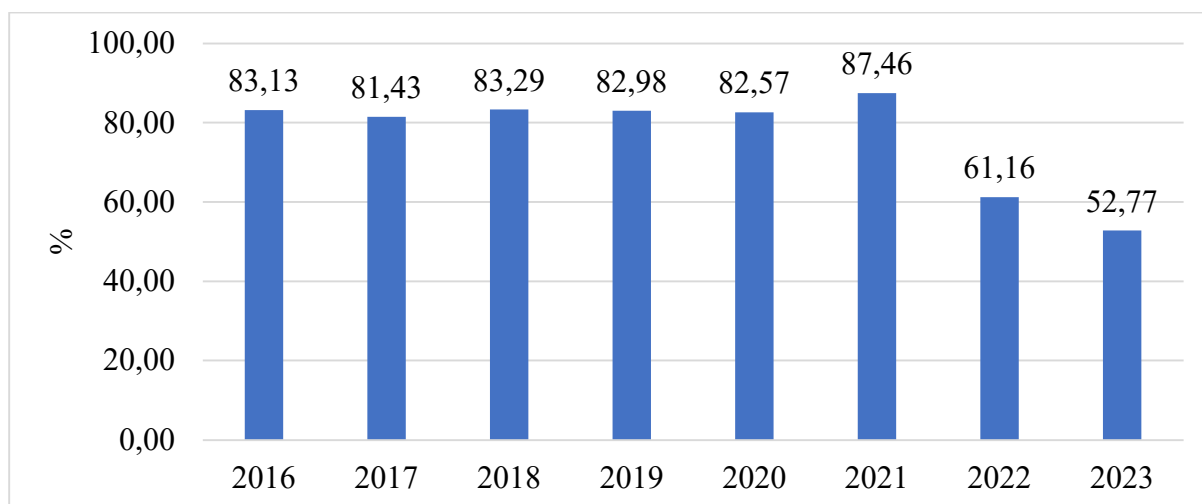

Рис. 2.5 Динаміка податкової складової у структурі Зведеного бюджету України протягом 2016-2023 рр.

Джерело розроблено автором на основі [50]

Україна, на жаль, відповідає цим критеріям. Податкове навантаження в Україні з 2016 по 2020 рр. становить близько 82-83%. Варто відмітити, що у 2021 році даний показник зріс до 87.46%, а в 2022-2023 роках помітний значний спад до 52.77%.

Офшорна зона є одним із способів спрощення бізнесу та легального зниження податкового тягаря. Хоча Україна отримувала прямі інвестиції, за останні роки спостерігається значний відтік капіталу в офшорні зони, тоді як ці кошти могли б бути використані для погашення державного боргу.

Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України та з України за період 2005-2020 років зображено на рис. 2.6 згідно принципу спрямованості грошових потоків.

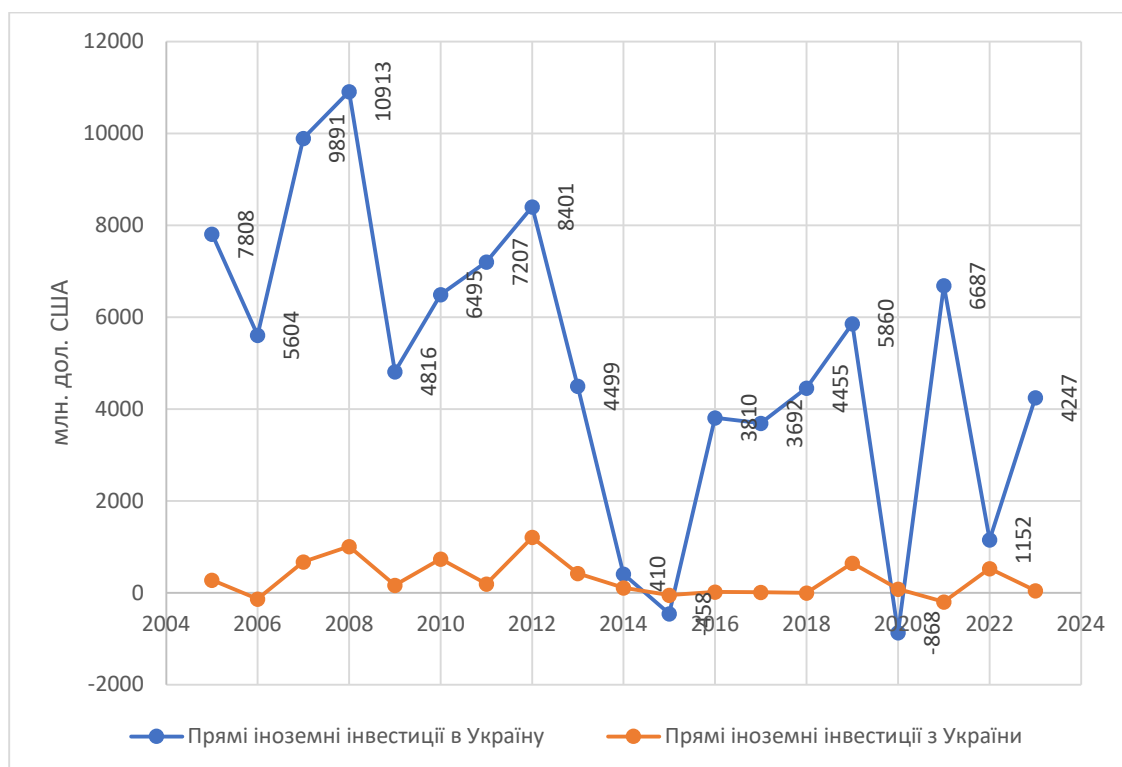

Рис. 2.6 Динаміка надходження/вкладення прямих іноземних інвестицій в економіку України та з України впродовж 2005-2023 рр., млн дол. США

Джерело розроблено автором на основі [50]

З отриманої інформації можна зробити висновок, що глобальна економічна криза в 2007-2009 роках, гібридна війна з Україною, розпочата в 2014 році, і спалах COVID-19 у 2020 році, повномасштабна війна, значно вплинули на обсяги інвестицій. Після 2009 року спостерігалось значне зменшення запозичень на 6097 млн.

Проте з 2010 року можна відзначити поступове поліпшення ситуації, що відбулося за рахунок зростання прямих іноземних інвестицій. Протягом 2013-2014 років виникла невгода через різке зменшення обсягу залучених інвестицій, але в 2018 році було зафіксоване позитивне зростання на 763 мільйони. Найбільший приріст прямих іноземних інвестицій за останні 16 років відбувся у 2008 році, але обсяги залучень швидко коливалися протягом цього періоду.

Несприятливий вплив на інвестиції в Україну виникав через низку чинників, включаючи високий рівень корупції, недовіру до судової системи, нестабільність

національної валюти, монополізацію ринків та повномасштабна війна між Україною та росією.

У той самий період, спостерігається великий відтік капіталу, особливо у 2019 році. Це пояснюється неефективною державною політикою. Бізнес в Україні не отримує достатню підтримку від уряду, а в умовах кризи податкове тягарі лише зростає, що призводить до відчуження майже всіх інвестиційних портфелів в Україні.

Протягом останніх років значна сума капіталу була виведена з України, і основним напрямком виведення став Кіпр.

Аналізуючи динаміку інвестицій за період з 2015 по 2020 роки, можна зробити висновок, що приблизно 50% інвестицій, що виходять з України у зарубіжні країни, спрямовані до Кіпру (близько 7,62 мільярдів доларів США протягом 6 років). Інші офшорні юрисдикції, такі як Віргінські Острови, складають невелику частку (близько 263,5 мільйона доларів США, або 1,5%). Таким чином, можна зробити висновок, що значна частина капіталу, що виходить з України, направляється в офшорні зони.

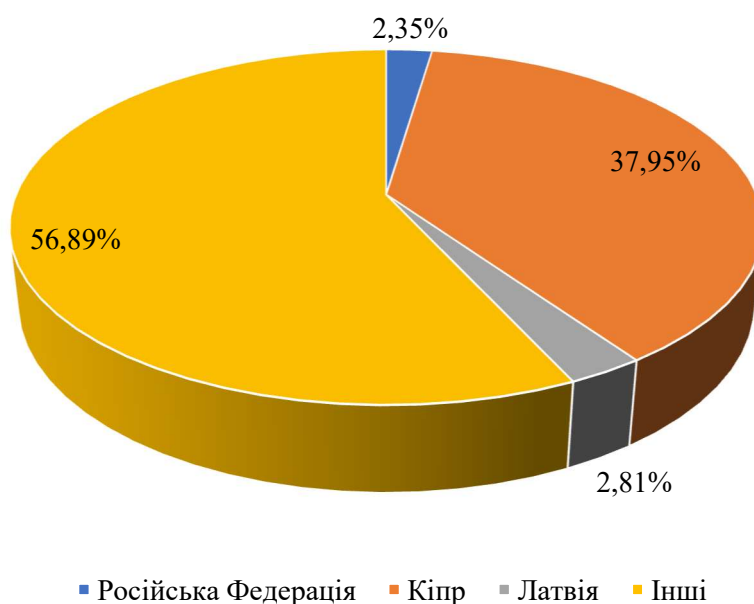

Рис. 2.7 Відтік капіталу з України протягом 2021 року

Джерело розроблено автором на основі [50]

Чому саме Кіпр обирається для виведення капіталу? Привабливість цієї країни пояснюється декількома факторами. По-перше, між Україною та Кіпром діє договір про уникнення подвійного оподаткування, що сприяє зменшенню податкових ризиків. Крім того, близькість Кіпру також грає важливу роль у цьому виборі.

З іншого боку, згідно з даними Національного банку України, Кіпр є основним реципієнтом інвестицій з України (рис. 2.8).

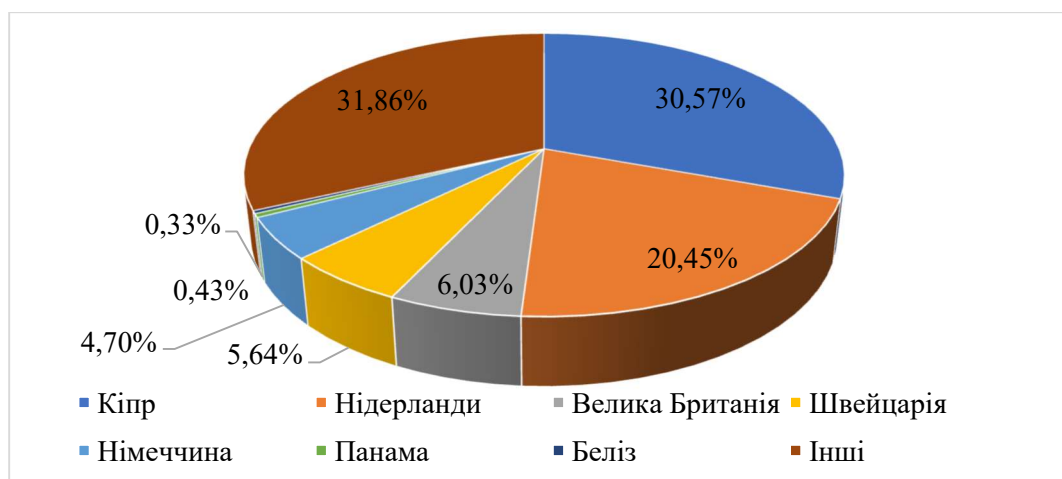

Рис. 2.8 Структура надходження інвестицій в Україну у 2021 році

Джерело розроблено автором на основі [50]

Незважаючи на те, що Кіпр юридично не вважається офшорною зоною, влада цього острова встановила сприятливу систему оподаткування, щоб зберегти прибутки. Наразі Україна і Кіпр переглянули свої двосторонні угоди про оподаткування, щоб запобігти вивезенню капіталу в цю юрисдикцію.

Отже, можна зазначити, що обсяг інвестицій в українську економіку напряму залежить від офшорних зон, де відбувається основна діяльність з інвестування. Це гроші, які виводяться з бюджету через різноманітні механізми, такі як неповна оплата податків, використання нелегальної робочої сили та хабарництво. З урахуванням цих фактів виникає потреба в удосконаленні співпраці з офшорними юрисдикціями для України.

У цілому, офшорні зони спричиняють структурні деформації в бюджеті, роблять економіку країни більш залежною від зовнішніх фінансових джерел. Це

негативно позначається на конкурентоспроможності та економічній безпеці країни. Для більш гармонійного розвитку економіки необхідно використовувати досвід високорозвинених країн у боротьбі з офшоризацією.

Тим часом, уряд України прийняв план заходів для запобігання ухиленню від сплати податків та відмиванню грошей у офшорних районах.

План передбачає такі конкретні заходи:

- оновлення списку українських офшорних районів у відповідності до законодавчих норм ЄС та забезпечення прозорості через Глобальний форум з обміну інформацією для цілей оподаткування та ОЕСР;
- запобігання незаконному вивезенню іноземних коштів та незаконному переміщенню товарів, враховуючи офшорні зони;
- надання результатів аудиту фінансових операцій правоохоронним органам та виявлення зв'язків з легалізацією доходів від податкових правопорушень;
- введення автоматичного обміну інформацією з податковими органами інших країн, зокрема за Загальними стандартами звітності (CRS).

Крім того, План дій BEPS, ймовірно, буде продовжувати використовувати відповідні положення.

У 2017 році Україна приєдналася до міжнародної програми з метою зміцнення співпраці у виконанні Плану дій BEPS і прийняла найважливіші закони України на початку 2020 року.

Про внесення змін до Податкового кодексу України для вдосконалення адміністративних податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві" включає такі правила:

- контроль за трансферним ціноутворенням (Кроки 8-10, 13);
- оподаткування контрольованих закордонних корпорацій (Крок 3);
- обмеження витрат на фінансові операції з відповідними особами (Крок 4);
- запобігання порушенням при використанні угод про подвійне оподаткування (Крок 6);
- запобігання статусу постійного представництва (Крок 7);
- впровадження процесу консенсусу (Крок 14).

Основою цього плану є встановлення мінімального порогу, що включає кроки 4, 5, 13 та 14. За даними ОЕСР, в Україні не виявлено жодної небезпечної спеціальної системи оподаткування. Тому було реалізовано п'ятий крок [15] для зменшення бази оподаткування та запобігання поверненню податкового прибутку. Закон було реалізовано відповідно до плану BEPS, крок 15.

Таким чином, можна стверджувати, що Україна усвідомлює негативний вплив економічної діяльності в офшорних зонах на свою економіку та спрямована на повне впровадження Плану BEPS.

Ще одним пунктом плану є використання інструментів податкового контролю для запобігання ризику створення діючої податкової допомоги платниками податків, які беруть участь у схемах уникнення податків на основі ризиків платників податків.

На сьогодні офшорні зони відіграють важливу роль у глобальному розподілі капіталу. Тим часом, деякі офшорні банківські центри (наприклад, Кайманові острови) тепер можуть конкурувати з найбільшими світовими фінансовими центрами.

Таблиця 2.4

Механізм та інструменти оптимізації протидії прихованого відпливу капіталу

Механізми	Інструменти
Створення ефективної системи повернення активів	Обмеження при наданні податкових пільг капіталом, які походять від використання недобросовісних податкових режимів.
Запровадження правил оподаткування іноземних взаємних фондів.	Обмін податковою інформацією та взаємна допомога країн із податкових і кримінальних питань.
Запровадження процедур регулювання контрольованих іноземних корпорацій	Звітування резидентів щодо їхніх активів та діяльності за межами країни
Запровадження правил трансфертного ціноутворення.	Забезпечення доступу до банківської інформації для цілей оподаткування

Джерело розроблено автором на основі: [5, 25, 33]

Підсумовуючи, слід зазначити, що відтік національного капіталу в офшори в першу чергу обумовлений не вигідною інвестиційною та фіскальною атмосферою. Соціально-економічна та внутрішньополітична нестабільність,

постійні зміни в законодавстві, недовіра до влади, а також недоліки на фінансовому ринку призводять до того, що Україна не приваблива для бізнесу та інвестицій. Це призводить до того, що інвестори віддають перевагу іншим країнам, які мають більш вигідні умови.

Отже, вирішення проблеми відтоку капіталу в офшорні зони передбачає не лише контроль за цією сферою, але й перебудову економічної системи України та створення сприятливого середовища для бізнесу.

ВИСНОВКИ

В роботі було досліджено структуру функціонування світового офшорного бізнесу, особливості ведення бізнесу офшорних компаній, механізми та інструменти оптимізації протидії прихованому відпливу капіталу з України.

В процесі дослідження, охарактеризовано офшорні компанії як складову світової фінансової архітектури. Генезис ґрунтовних наукових досліджень засвідчив неоднорідність підходів науовців до визначення поняття офшорної зони. На підставі дослідження приходимо до висновків, що найбільш оптимальною є позиція, що передбачає характеристику офшорної зон як фінансового центру, що надає різноманітні податкові та інвестиційні пільги, а також забезпечує високий рівень конфіденційності для банківських операцій та капіталу іноземних компаній.

Виявлено, відсутність однозначного негативного забарвлення функціонування офшорних юрисдикцій через те, що це території, де компаніям за законом надаються певні пільги. Узагальнено позитивні риси офшорних зон, які включають: створення сприятливих умов для інвестицій, що призводить до збільшення обсягів інвестицій; зменшення податкового тиску, що сприяє активізації соціально-економічної діяльності країн; зниження інвестиційного ризику та забезпечення прав власності, що сприяє стабільному розвитку; сплата необхідних зборів до державного бюджету при реєстрації офшорних підприємств; використання інфраструктури країни офшору для досягнення цілей; стимулювання конкурентоспроможності підприємств і розробка гнучких стратегій розвитку; зміцнення міжнародних відносин; можливість впровадження передових управлінських технологій з-за кордону, зокрема в сфері банківської справи та засобів зв'язку.

В свою чергу негативні наслідки функціонування офшорних зон систематизовані в роботі і полягають в: уникненні сплати податків, що породжує несправедливу податкову конкуренцію і великі фінансові втрати для країн, що розвиваються; ризик дестабілізації економіки через акумуляцію капіталу в

офшорних зонах, зокрема спекулятивного, що становить значну суму грошей, що щорічно перекочують в офшорні зони з країн, що розвиваються; сприянню відтоку капіталу із країн, де він зароблений; збільшенню тіньового сектору економіки та стимулюванню "відмивання" коштів, отриманих шляхом злочинної діяльності; впливу на соціальний статус в країнах-донорах, оскільки офшорні зони ускладнюють збір податків; непропорційно великі обсяги вкладень у створення офшорних юрисдикцій порівняно з іноземними інвестиціями, коли офшорні центри використовуються в основному як транзитні бази; спробі компаній використовувати внутрішній ринок офшорних зон для демпінгу товарів; значним помилкам у економічних прогнозах; сприянні збільшенню рівня безробіття в країнах-донорах.

Розкрито механізми застосування офшорних зон для оптимізації оподаткування ТНК та визначено, що у світовій практиці існує чотири основні методи виведення грошей у офшорні зони: продаж товарів офшорним фірмам за зниженою ціною; оплата консультаційних послуг; використання прав інтелектуальної власності; придбання акцій у нерезидентів. В свою чергу методи застосування офшорних зон реалізуються через конкретні практичні схеми практичної діяльності, найбільш розповсюдженими серед них є експортно-імпортна схема; транзитна торгівельна схема; створення дочірнього підприємства; виробнича схема; схема надання послуг.

Як свідчать дані компанії IF, уникнення сплати корпоративних податків коштує країнам, що розвиваються, приблизно 70 мільярдів фунтів стерлінгів на рік, що можна було б використати для порятунку життів 85 000 дітей віком до п'яти років у найбільш бідніших країнах світу щороку. Action Aid стверджує, що відшкодування податкових втрат в Африці дозволило б забезпечити загальну початкову освіту та загальну охорону здоров'я, а залишені кошти вистачило б на модернізацію дорожньої мережі всієї Африки.

Розкрито механізми застосування офшорних зон для оптимізації оподаткування ТНК. "Round tripping" вважається одним із найефективніших методів нелегального ухилення від сплати податків.

Доведено, що офшорний бізнес є складною та динамічною галуззю, яка відіграє важливу роль у глобальній економіці. Зростання його популярності пояснюється кількома факторами, серед яких укрупнення транснаціональних компаній, розвиток глобальних фінансових ринків, попит на послуги офшорів у розвинених країнах та використання сучасних інформаційних технологій. Однак, разом з тим, існують і проблеми, такі як соціальне розшарування, криміналізація економіки та ризики подвійного оподаткування. Отже, відповідна регуляція та нагляд за офшорними центрами, співпраця між державами та впровадження технологічних інновацій можуть сприяти сталому та ефективному розвитку офшорного сектору. найбільшою частиною офшорних фінансових багатств володіють саме Йорданія, ОАЕ та Кувейт. Слід зазначити, що Йорданія має показник 119% порівняно з Великобританією, яка має 40%.

Загалом, сучасний процес офшоризації світової економіки охопив майже кожену країну. За даними ОЕСР, світова економіка щорічно втрачає приблизно 20 трлн. доларів, причому США зазнають це втрати на рівні 10% від усієї економіки. офшорний бізнес відзначається створенням сприятливого валютно-фінансового та фіскального середовища для підприємців, високим рівнем законодавчих гарантій у сферах банківської та комерційної конфіденційності, а також лояльним державним регулюванням. Серед головних переваг офшорних компаній варто відзначити просту процедуру реєстрації, мінімальні комісійні внески, гнучке управління та обмежену звітність, а також відсутність валютного контролю, сприятливе корпоративне законодавство та конфіденційність. Проте, процес деофшоризації економік країн є перешкодою для подальшого розвитку офшорного бізнесу, і світове співтовариство вживає різноманітні заходи для боротьби з офшорними практиками.

Визначено, що ключовим етапом у боротьбі з офшорними практиками є впровадження плану ОЕСР та G-20 щодо боротьби з ухиленням від сплати податків та переказами прибутку (BEPS). Цей план включає 15 кроків, спрямованих на уникнення податкових ухилень, особливо з боку транснаціональних компаній, що

може негативно впливати на країни, особливо на розвиваючіся, які значно залежать від податкових надходжень від корпоративного прибутку.

Оцінка податкового навантаження в Україні засвідчила, що з 2016 по 2020 рр. Воно становить близько 82-83%. Варто відмітити, що у 2021 році даний показник зріс до 87.46%, а в 2022-2023 роках помітний значний спад до 52.77%.

Офшорна зона є одним із способів спрощення бізнесу та легального зниження податкового тягара. Хоча Україна отримувала прямі інвестиції, за останні роки спостерігається значний відтік капіталу в офшорні зони, тоді як ці кошти могли б бути використані для погашення державного боргу. Несприятливий вплив на інвестиції в Україну виникав через низку чинників, включаючи високий рівень корупції, недовіру до судової системи, нестабільність національної валюти, монополізацію ринків та повномасштабна війна між Україною та росією. Тим часом, уряд України прийняв план заходів для запобігання ухиленню від сплати податків та відмиванню грошей у офшорних районах.

План передбачає такі конкретні заходи:

- оновлення списку українських офшорних районів у відповідності до законодавчих норм ЄС та забезпечення прозорості через Глобальний форум з обміну інформацією для цілей оподаткування та ОЕСР;
- запобігання незаконному вивезенню іноземних коштів та незаконному переміщенню товарів, враховуючи офшорні зони;
- надання результатів аудиту фінансових операцій правоохоронним органам та виявлення зв'язків з легалізацією доходів від податкових правопорушень;
- введення автоматичного обміну інформацією з податковими органами інших країн, зокрема за Загальними стандартами звітності (CRS).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Байда А. О. Встановлення кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків з використанням офшорних схем як передумова стабілізації економіки України 2020. 101 с.
2. Бей І. М., Трачук. «Офшорні центри в системі міжнародного бізнесу»
3. Белікова, О. В., Є. Я. Белікова. «Офшор як вид спеціальної економічної зони: перспективи для України.» Вчені записки. 2020.
4. Васильців, Т. Г., О. О. Левицька, Н. В. Василечко. «Удосконалення інституціонального забезпечення державної політики протидії ухиленню від сплати податків з використанням офшорних юрисдикцій в Україні.» Економіка та держава. 2020.17-22.
5. Васильців, Т. Г., О. П. Мульска, Н. В. Василечко. «Стратегічні пріоритети державної політики протидії ухиленню від сплати податків з використанням офшорних юрисдикцій.» Регіональна економіка. 2020. 95.
6. Гнідіна, В. С., Х. С. Мітюшкіна. «Офшорні банківські центри: характерні особливості та вплив на світову економіку.» актуальні питання економіки, фінансів, обліку та управління current issues of economics, finance, accounting and management. 2017. 15.
7. Городнича, К. В. «Офшори як метод оптимізації оподаткування в Україні.» Розвиток світової економіки в умовах глобалізації. Збірник матеріалів Всеуніверситетської студентської науково-практичної конференції клубу «Міжнародник» кафедри міжнародної економіки. Ірпінь. 2019. 237 с.
8. Гуца, А. В., Л. І. Хомутенко. «Роль міжнародних фінансових центрів: глобальний та регіональний аспект.» Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. 15-19.
9. Давиденко, Н. М., С. І. Войцехівська. «Офшоризація економіки в контексті забезпечення фінансової безпеки України.» Підприємництво та інновації. 2022. 67-72.

- 10.Дементьєва О. Практика та механізми застосування офшорних зон для оптимізації оподаткування ТНК. VIII Міжнародна науково-практична конференція. Одеса. 2022. С. 69-72 .
- 11.Дементьєва О.М. Modern issues of offshore, onshore and mid-shore business. Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики. Одеса. 2022.
- 12.Дяченко, О. В. Ревізія офшорних фінансових центрів: від усталених до сучасних інтерпретацій. 2022.
- 13.Ільїн В., Кузьмич С. Оптимізація податкового тягара підприємств: вітчизняний та зарубіжний досвід. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2020. 29–37.
- 14.Каземирчик, Марія. Офшорні зони та їх вплив на економіку України. 2021.
- 15.Колдов, Є. О. Регулювання офшорних зон в податковому праві України і зарубіжних державах. Молодий вчений 4 (2). 2019. 375-380.
- 16.Лавренко, Ю. Вплив офшорних зон на економіку України. International relations, part Economic sciences. 2020.
- 17.Луцишин, Зоряна Орестівна. «Світові фінансові центри у глобальній фінансовій архітектурі.» Світ фінансів 3. 2017. 38-59.
- 18.Луцишин, Зоряна, Мехтієв Ельнур. «Офшорні фінансові центри у глобальному русі капіталів.» Міжнародна економічна політика. 2017. 62-94.
- 19.Морозюк, О. О. Діяльність офшорних центрів.
- 20.Перонкова, Дарія Семенівна. Світові офшорні центри: переваги, виклики та перспективи розвитку. 2020.
- 21.Синютка, Наталія Геннадіївна, Олег Михайлович Синютка. Історичний ракурс формування офшорних юрисдикцій як глобальної системи ухилення від оподаткування. Бізнес Інформ 3 (470). 2017. 249-253.
- 22.Шульга, Є. В. Місце офшорних зон у сукупності світових фінансових центрів
- 23.Aiyar, Mr Shekhar, and Manasa Patnam. IMF Programs and Financial Flows to Offshore Centers. International Monetary Fund. 2021.

24. Alexander, Bulatov, and Sergeev Egor. International financial centers as channels for foreign investment inflow to european cities. *Journal of Globalization Studies*. 2021. 101-116.
25. Alstadsæter, Annette, Niels Johannesen, and Gabriel Zucman. Who owns the wealth in tax havens? Macro evidence and implications for global inequality. *Journal of Public Economics*. 2018. 89-100.
26. Ben Amar, Walid, et al. The corrosive effect of offshore financial centers on multinational firms' disclosure strategy. *European Accounting Review*. 2019. 483-512.
27. Chow, Hwee Kwan, and Sai Fan Pei. Financial sector in Singapore. *Routledge Handbook of Banking and Finance in Asia*. 2018. 165-178.
28. Clausing, Kimberly A. Profit shifting before and after the Tax Cuts and Jobs Act. *National Tax Journal*. 2020. 1233-1266.
29. Durnev, Art, Tiemei Li, and Michel Magnan. Are offshore firms worth more? *Journal of Corporate Finance*. 2016. 131-156.
30. Echchakoui, Said, and Driss Baakil. Emotional exhaustion in offshore call centers: A comparative study. *Journal of Global Marketing*. 2019. 7-36.
31. Fagetan, Ana Maria. The Non Regulation of Hedge Funds in Offshores Jurisdictions: Cayman Islands, British Virgin Islands, Mauritius, and Delaware. *The Regulation of Hedge Funds*. Palgrave Macmillan, Cham. 2021. 283-331.
32. Yoder, Lowell D. The Benefits of Subpart F Income. *International tax Journal*. 2021.
33. Mannino, Laura Lee. International Tax Reform: Confusing and GILTI. *Proceedings of the Northeast Business & Economics Association*. 2019.
34. Hyrman, D. A. Analysis of World Financial Markets and Their Development Trends. 2022.
35. Rine, Christine M. Uncertainty and Missed Opportunities of Build Back Better. *Health & Social Work*. 2022. 85-86.
36. Dörry, Sabine. The dark side of innovation in financial centres: legal designs and territorialities of law. *Regional Studies*. 2022. 1-12.

37. Financing for Sustainable Development Report 2020. URL: <https://developmentfinance.un.org/fsdr2020>
38. Clausing, Kimberly A. Profit shifting before and after the Tax Cuts and Jobs Act. National Tax Journal. 2020. 1233-1266.
39. White, Josh. G7 backs global GILTI and mandatory binding arbitration. International Tax Review. 2019.
40. Apriadi, Ricky, and Lita Monalysa. Tax Avoidance in the Form of Base Erosion and Profit Shifting in Digital Economic Transactions by Multinational Companies. International Research of Economic and Management Education. 2021. 86-93.
41. Perera, U. Tax Avoidance Strategies of Multinational Companies: A Case Study of Apple Inc. Economic Research. 2021.
42. Види офшорних зон та їх вплив на організацію бухгалтерського обліку. І. С. Комар. Ефективна економіка № 6. 2014. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3111>
43. Сучасний стан розвитку офшорного бізнесу у світі. В. Кухарик. В. Фаримець. Міжнародні відносини. 1. 2020. URL: https://www.researchgate.net/publication/340214982_SUCASNIJ_STAN_ROZVI_TKU_OFSORNOGO_BIZNESU_U_SVITI
44. Аналіз функціонування офшорних зон та шляхи подолання наслідків їх негативного впливу на економіку України. В.О. Мартиненко. В.П. Гордієнко. Мукачівський державний університет. Економіка та управління національним господарством. Випуск 15. 2018. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/25.pdf
45. Financial Secrecy Index. URL: <https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/explorer/explorer/indices/FSI/financial-secrecy-index>
46. FATF. What do we do. URL: <https://www.fatf-gafi.org>
47. Foreign direct investment, net inflows (BoP, current US\$). URL: <https://data.worldbank.org/indicator/BX.KLT.DINV.CD.WD>
48. The Global Financial Centres Index 29 March (2021). URL: <https://www.longfinance.net>

- 49.Черленяк І.І., Дюгованець О.М. Глобалізаційні виміри міжнародного офшорного бізнесу в інформаційну епоху. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2019. Випуск 5. Частина 1. С. 119–123
- 50.Прямі іноземні інвестиції. URL: <https://minfin.com.ua>.
- 51.Which countries own most offshore financial wealth? URL: <https://atlas-offshore.world/dataset/offshore-financial>.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Огляд зарубіжної літератури

1. Annette Alstadsætera, Niels Johannesenb, Gabriel Zucman. Who owns the wealth in tax havens? Macro evidence and implications for global inequality. Journal of Public Economics. 2018.

Drawing on newly published macroeconomic statistics, this paper estimates the amount of household wealth owned by each country in offshore tax havens. The equivalent of 10% of world GDP is held in tax havens globally, but this average masks a great deal of heterogeneity from a few percent of GDP in Scandinavia, to about 15% in Continental Europe, and 60% in Gulf countries and some Latin American economies. They use these to construct revised series of top wealth shares in ten countries, which account for close to half of world GDP. Because offshore wealth is very concentrated at the top, accounting for it increases the top 0.01% wealth share substantially in Europe, even in countries that do not use tax havens extensively. It has considerable effects in Russia, where the vast majority of wealth at the top is held offshore. These results highlight the importance of looking beyond tax and survey data to study wealth accumulation among the very rich in a globalized world.

2. Ben Amar, Walid, et al. The corrosive effect of offshore financial centers on multinational firms' disclosure strategy. European Accounting Review. 2019.

This study investigates whether U.S. multinational firms with subsidiaries located in offshore financial centers (OFCs) (i.e. offshore firms) are more likely to be opaque in their voluntary disclosure relative to U.S. multinationals without such subsidiaries (non-offshore firms). They use management earnings forecasts to capture corporate voluntary disclosure. Consistent with the opportunism view, but inconsistent with the efficiency argument, their results (including robustness checks) show that offshore firms are less likely to issue earnings forecasts, disclose forecasts less frequently, exhibit a stronger tendency to withhold bad news forecasts, and release less precise forecasts than non-offshore firms. Moreover, of the three distinct dimensions of OFCs' institutional environment, namely, low taxation, lax regulation, and secrecy policy, each plays a role in negatively shaping firms' disclosure strategy. Thus, OFCs' institutional features exacerbate the opacity that plagues firms seeking to avoid taxes via their OFC subsidiaries. Their results are consistent with the notion that, beyond the scope of taxes, multinational firms' use of OFCs has a corrosive effect on market information dynamics. Hence, OFCs

have a much wider impact on the U.S. economy as well as other major economies than just tax avoidance or evasion.

3. Chow, Hwee Kwan, and Sai Fan Pei. Financial sector in Singapore. Routledge Handbook of Banking and Finance in Asia. 2018.165-178.

This chapter reviews the financial development strategies adopted by the Singapore government as it navigates internal and external changes to build a vibrant center of finance in the Asia Pacific region. Sections 2 and 3 provide an overview of the structure of the financial system and the financial governance framework respectively. This is followed by a discussion, in Section 4, on the outward looking development strategy that underpinned the successful development of Singapore's financial sector. Section 5 highlights the reforms undertaken in the aftermath of the Asian financial crisis that led to the building of a well-diversified and thriving international financial center. They conclude in Section 6 with the challenges Singapore faces in the new global financial landscape.

4. Clausing, Kimberly A. Profit shifting before and after the Tax Cuts and Jobs Act. National Tax Journal. 2020. 1233-1266.

In recent years, profit shifting by multinational companies has generated substantial revenue costs to the U.S. government. The Tax Cuts and Jobs Act (TCJA) changed the climate for profit shifting in several important ways: the lower U.S. corporate rate should lower the incentive to shift profits away from the United States, while "territorial" tax treatment (of some income) and the removal of tax upon repatriation should raise the incentive to shift profits abroad. In addition, two novel base protection measures, the GILTI and the BEAT, aim to reduce profit shifting. This paper discusses tax law changes under the TCJA, considering the nature of their effects on profit shifting. The paper also evaluates the effects of the global minimum tax (GILTI) on the location of taxable profits. Once adjustment to the legislation is complete, estimates suggest that the GILTI should reduce the corporate profits of U.S. multinational affiliates in haven countries by about 12 to 16 percent, modestly increasing the tax base in both the United States and in higher-tax foreign countries. Of note, a per-country minimum tax would generate much larger increases in the U.S. tax base; a per-country tax at the same rate reduces haven profits by 23 to 31 percent, resulting in larger gains in US revenue.

5. Durnev, Art, Tiemei Li, and Michel Magnan. Are offshore firms worth more? Journal of Corporate Finance. 2016. 131-156.

They examine how firms' reliance on Offshore Financial Centers (OFCs), either by registering or setting up subsidiaries in OFCs, affects their financial performance. Using multilevel mixed (fixed and random) effects regressions, we provide evidence that is consistent with the agency costs of tax avoidance. Information asymmetry and lax legal environments in OFCs offset tax benefits, especially for firms directly registered in OFCs. Firms directly registered in OFCs are valued 14% lower than onshore firms, while firms with subsidiaries in OFCs enjoy an 11% higher valuation than onshore firms.

However, it appears that investors do not fully appreciate the extent of the agency costs due to increased information asymmetry of firms that set up subsidiaries in OFCs. They argue that the assessment of firm value must encompass the registration status of its subsidiaries rather than the parent company's origin.

6. Echchakoui, Said, and Driss Baakil. Emotional exhaustion in offshore call centers: A comparative study. *Journal of Global Marketing*. 2019. 7-36.

The aim of this study is to draw on a cognitive-affective personality system to test if the personality–emotional exhaustion–turnover intentions/perceived service quality relationships are valid among agents working in offshoring call centers. This is achieved by comparing these relationships between two groups' agents: (a) agents interacting with customers having the same national culture in a developed country (ACSC); and (b) agents in a developing country interacting with customers having a different national culture (ACDC). Data were collected from three call centers in Morocco, representing the ACDC group, and a call center in Canada which represented the ACSC group. Data was analyzed using two steps: (a) a paired-samples t-test; and (b) a path analysis using a bootstrap based on the Monte Carlo method. The findings reveal invariant measure of all our concepts, and significant differences between the two groups (ACDC and ACSC) with respect to some personality–emotional exhaustion–turnover intentions/perceived service quality relationships.

7. Fagetan, Ana Maria. The Non Regulation of Hedge Funds in Offshores Jurisdictions: Cayman Islands, British Virgin Islands, Mauritius, and Delaware. *The Regulation of Hedge Funds*. Palgrave Macmillan, Cham. 2021. 283-331.

Hedge funds may be established anywhere in the world, both onshore and offshore. To shed more light on the offshore hedge fund industry, with main focus on the following offshores jurisdictions: Cayman Islands, British Virgin Islands, Mauritius, and Delaware, the current chapter focuses at first on the differences between onshore and offshore funds from the point of view of their legal structures, and particularly with regard to tax requirements. Indeed, there are plenty of benefits for hedge funds in moving offshore, the most important being for sure the tax neutrality, as these locations are known also under the name of “tax havens.” Also, there is a major focus on advantages and disadvantages of legal fund vehicles and structures which operate in offshore places. The current chapter analyzes only three regions of the world’s most important locations for offshore funds: the Caribbean, more precisely the Cayman Islands and the British Virgin Islands, United States, respectively Delaware, and Africa—Mauritius. The chapter provides an in-depth analysis of the four jurisdictions from the point of view of hedge funds. Despite increasing convergence, meaningful differences between the four regimes can be observed. The chapter explores several of these similarities and differences, as well of advantages and disadvantages offered by each jurisdiction. The Cayman Islands is one of the largest financial centers globally speaking, as well as a key node in contemporary global finance, standing as the legal domicile of choice for the global hedge fund industry. Delaware is perceived as a de facto offshore financial center

or as a “domestic tax haven” of the United States, performing similar to the Cayman Island, providing low levels of regulation and taxation, as well as a high degree of stability. Both UK and US hedge funds are attracted by the British Virgin Islands, mainly because this country is historically tied to the United Kingdom and geographically to the United States. The British Virgin Islands stands as one of the best, highly respected hedge funds’ domiciles, globally speaking. In addition to its modern, efficient banking system stands the government’s public policies focused mainly on developing strict money laundering and tax evasion standards, this earning for the British Virgin Islands a leading reputation in the financial world. Last but not least, Mauritius is the favorite offshore center for Far East investing.

8. Mannino, Laura Lee. International Tax Reform: Confusing and GILTI. Proceedings of the Northeast Business & Economics Association. 2019.

This paper highlights changes made by the The Tax Cuts and Jobs Act of 2017 (TCJA) to the U.S. income tax system as it applies to international transactions, particularly the taxation of U.S. taxpayers with overseas investments. While many of the changes are welcomed by taxpayers, one change may come as a surprise. The TCJA added a new provision to the tax law, which causes "global intangible low-taxed income", or GILTI, to be subject to U.S. tax. The new rules cause taxation of foreign-earned income that was not previously subject to tax.

9. 34. Hyrman, D. A. Analysis of World Financial Markets and Their Development Trends. 2022.

Based on different conditions, economic growth is changing a lot, and many studies focus on the economics of the world to identify the tendency. The paper will discuss the economic and financial tendency of the 21st century. The paper will conduct a detailed analysis on the micro-economic and macroeconomic sides based on existing literature and statistical data. First, the paper discusses the various types of markets in microeconomics, such as the perfect competition market, the monopolistic competition market, the oligopoly market, and the monopoly market. Second, will come from macroeconomics, which includes the financial crisis, the GDP of each country, and the increase tendency of countries in the future. The results indicate that the future economy and finance will have a trend toward overall improvement and sustainable development. It can be seen from the development trends of national industries, large companies, GDP, etc. However, there will also be potential challenges that require the adjustment of national policies and the cooperation of enterprises.

10. Apriadi, Ricky, and Lita Monalysa. Tax Avoidance in the Form of Base Erosion and Profit Shifting in Digital Economic Transactions by Multinational Companies. International Research of Economic and Management Education. 2021. 86-93.

Google, recently has received some attention from the Indonesian government regarding tax avoidance. The attentions occur for major profit Google has gained through commercial, without tax contribution to Indonesia, is deemed to be unethical and unfair. Google as a company, receives income

and utilizes public facilities in Indonesia, but shifts the income it earns in Indonesia into Singapore, so to speak it commits tax avoidance. The scheme of tax avoidance that Google has managed can also be termed as profit shifting. Profit shifting strategy itself may cause a decrease in tax earnings, hence becoming a threat for Indonesian base erosion. The main focus of this study is the tax avoidance scheme by Google, inhibiting factors of government policy against tax avoidance, and the government's strategy to face the tax avoidance. Data sources for this research are obtained from books, internet articles, and relevant constitutional regulations. The result from the study indicates Google has demonstrated tax avoidance in Indonesia by displacing its earnings to Singapore using the Double Irish Dutch Sandwich scheme. In addition, the Indonesian government faces several problems concerning its policy against tax avoidance, since Google does not own a permanent establishment in the country mentioned, accordingly it is difficult for the government to collect acquired tax payable that Google should have been compensated. The recommendation in this study for the government is to establish tax regulation dealing digital economy across jurisdictions or countries for multinational companies, or over the top.

ANNOTATION

Zhukotynskyi T.O. Corporate strategies of international business offshoring

The bachelor's thesis is devoted to research on the development and modern business strategies of international business offshoring. The work also determined the influence of offshore companies on the development of the economy of Ukraine.

Theoretical concepts of offshores and their types were revealed in the work. Also, a great deal of attention was paid in the work to the definition of areas of improvement for attractive and problematic offshore areas.

The bachelor's thesis considered the modern tax legislation in Ukraine, based on which recommendations were made for improving the regulation of offshore business in the country. A very important part of the thesis was the analysis of the influence of TNCs on the current state of offshore activity.

Key words: offshore zones, offshorization, de-offshoreization of the economy, tax havens, free economic zones.

Еволюція офшорних зон

Період виникнення	Країна	Особливості офшорних зон
1	2	3
I тис. до н.е.	Невеликі сусідні до Афін острови в Егейському морі	Афіни ввели 2% експортний та імпорتنний податок, внаслідок чого невеликі сусідні острови стали притулком для безмитної та безподаткової торгівлі і місцями накопичення контрабандних товарів, що прямували до Афін без сплати податків
XV ст.	Фландрія	Фландрія була процвітаючим міжнародним комерційним центром з невеликою кількістю обмежень або податками на місцеві та іноземні товари. У результаті англійські купці вважали за краще продавати свою вовну у Фландрії, а не в Англії, де вони мали б сплатити високі податки і мита
XVIII-XIX ст.	США (Нью-Джерсі, Делавер)	Заснування ліберального режиму ведення бізнесу, включаючи низьке оподаткування, для компаній, які здійснювали б діяльність у межах штату. За можливість інкорпорації бізнес платив невеликий франшизний податок
кінець XIX ст.	Швейцарія	Саме тут виник один із елементів офшорного бізнесу – банківська таємниця; були придумані анонімні номерні банківські рахунки. Вони створили інститут підставних директорів і власників компанії
1965 рік	Багамські острови	Виник перший банківський офшор. Було розроблено спеціальне законодавство, що дозволило багамським банкам обслуговувати нерезидентів в іноземних валютах
70-ті роки XX ст.	Кіпр, Ірландія, о. Мен, Гібралтар	Офшорні юрисдикції кинули виклик національній замкненості фінансових систем, створювали передумови для прискорення лібералізації фінансових ринків і бурхливого наростання різноманітних транскордонних фінансових потоків. В середині країн швидко йшло дерегулювання банківської діяльності, знімалися перешкоди на шляху міжнародних фінансових трансфертів і відкривалися фондові ринки для нерезидентів, відбувався швидкий перехід від фіксованих до «плаваючих валютних курсів»
кінець XX ст.	США	Скасовано обмеження на виплату відсотків за депозитно-позичковими операціями і введено відсотки за вкладами до запитання, скасовано 30% податок на доходи за облігаціями, випущеними в США, що належать нерезидентам; створено систему міжнародних банківських зон з пільговим режимом, де іноземні банки були також звільнені від дотримання діючих у США вимог щодо створення обов'язкових резервів. Після прийняття закону про міжнародні банківські операції в 1978 році іноземним банкам було надано право відкривати в США так звані корпорації Еджа (для банків США такі корпорації можна

		було створювати відповідно до Закону Еджа з 1919 року). Ці корпорації мають право здійснювати пайові вкладення в іноземні банки і фінансові компанії, а також у компанії, що надають послуги з фінансування та банківські послуги; скасовано закон Гласа – Стігала, яким вводилось жорстке регулювання процесів кредитування та відкриття банківських відділень.
XXI ст.	(незалежно від країни функціонування)	Можна виділити такі основні риси сучасних офшорних банківських центрів: лібералізоване валютно-кредитне законодавство, здійснення операцій в основному з

Ім'я користувача:
Міжнародного обліку та аудит Гавриловський Олек...

ID перевірки:
1016261475

Дата перевірки:
18.05.2024 19:01:49 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
18.05.2024 19:11:38 EEST

ID користувача:
100005725

Назва документа: Жукотанський_Тимур_Олександрович

Кількість сторінок: 62 Кількість слів: 13470 Кількість символів: 106042 Розмір файлу: 2.50 MB ID файлу: 1016050250

13.6% Схожість

Найбільша схожість: 7.38% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1008293354)

7.33% Джерела з Інтернету

442

Сторінка 64

12.7% Джерела з Бібліотеки

455

Сторінка 67

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

1